

Velja po pošti:
za celo leto naprej K 26.—
za pol leta " " 13.—
za četrt leta " " 6:50
za en mesec " " 2:20

V upravnishvu:
za celo leto naprej K 20.—
za pol leta " " 10.—
za četrt leta " " 5.—
za en mesec " " 1:70

Za pošilj. na dom 20 h na mesec.

Posamezne štev. 10 h.

Uredništvo je v Kopitarjevih ulicah št. 2 (vhod čez dvorišče nad tiskarno). — Rokopisi se ne vračajo; ne frankirana pisma se ne sprejemajo. Uredniškega telefona štev. 74.

SLOVENE

Inserati:
Enostop. petlivrst (72 mm):
za enkrat . . . 13 h
za dvakrat . . . 11 "
za trikrat . . . 9 "
za več kot trikrat . . . 8 "
V reklamnih noticah stane enostopna garmondvrsta 26 h. Pri večkratnem objavljenju primeren popust.

Izhaja
vsak dan, izveniši nedelje
in praznike, ob pol 6. uri
popoldne.

Političen list za slovenski narod

Upravništvo je v Kopitarjevih ulicah štev. 2. — Vsprejema naročnino, inserate in reklamacije. Upravniškega telefona štev. 188.

Organizacija katoličanov v Avstriji.

»Katoliško društvo za kolportajo« je na vse župne urade dunajske škofije izdalo oklic, v katerem jih opozarja, da se naj na pastoralnih konferencah bavijo z vprašanjem kolportaje katoliških knjig in časopisov. Upati je, da bo v Avstriji kolportaja kmalu prosta, in zato se morajo že zdaj na to pripraviti. Zato se naj skrbi, da bodo na vseh krajih nastavljeni pripravi kolporterji, za vsako škofijo se naj ustanovi centrala za kolportajo in snujejo se naj povsod katoliške ljudske knjižnice.

Od 15. septembra do 15. oktobra bo na Dunaju po zgledu socialne šole v München-Gladbachu tudi prvič tak socialni kurz z obširnimi programom. Na dan se bodo vršila po pet do šest ur socialna predavanja, s katerimi bodo združene debate ter govorniške in pisane vaje.

Ta socialna šola bo v dvorani krščansko-socialnega delavskega društva na Dunaju, VII., Kaiserstrasse 8, kjer je pripravljalni odbor, ki sprejema priglasbe.

Uspeh zadnjega avstrijskega katoliškega shoda se kaže v razširjenju Pijevega društva, ki izdaje za časnike svojo korespondenco z dobrimi člani.

To so dobri začetki, a ta avstrijska organizacija obsega seveda v prvi vrsti le nemške državljane. Mi Slovani se je okoristimo, kolikor mogoče, a dolžni smo, da imamo sami svojo krepko izvedeno organizacijo v vsakem slovanskem narodu.

Čehi stopajo polagoma naprej po poti katoliške organizacije. V kraljestvu češkem so velike težave, ker imajo po mestih med delavci moč socialni demokratje in narodni socialisti, na deželi pa je agrarna struja, v mnogem oziru katoliški organizaciji nasprotna. Na Moravskem pa gre jako dobro in je upati že pri prihodnjih volitvah velikih uspehov.

Slovenci smo dolžni, da svojo organizacijo izpopolnimo in dovršimo. Zlasti za socialni pouk je treba še mnogo storiti, da nas svobodna kolportaja ne najde nepravilnih. Opozarjamo na to zborovavce katoliškega shoda. Da bi se kaj koristnega ukrenilo!

Protisocialistična delavska organizacija na Francoskem.

Divjanje radikalno-socialističnega bloka na Francoskem rodi med delavstvom odpor proti soc. demokraciji, ki se kaže v raznih oblikah.

Brestski poslanec Pierre Biétry je ustanovil v nekaj letih popolnoma neodvisno delavsko stranko, ki združuje proti socializmu že nad pol milijona francoskega delavstva. Biétry je bil svoj čas sam socialni demokrat, a je izpoznal socialnodemokratsko sleparijo in ustanovil z velikimi osebnimi žrtvami tednik »Le Jaune«, ki ima zdaj več stotisoč naročnikov-delavcev. List nosi v vsaki številki napis: Če ima v tavnici s 5000 delavci le 500 delavcev delnico za 100 frankov se nekaj doseže. Biétryjeva »rumena« delavska stranka deluje na to, da postane delavstvo sodeložno dobičakar podjetij, v katerih dela.

Ime »rumeni delavci« so dobili protisocialistični francoski delavci leta 1900 v Monceau les Mines ob stavki. Delavci, ki niso bili zadovoljni s stavko, so zborovali v »Café de la Maire«, a socialni demokratje so razbili okna, da bi razgnali shod. S soc. demokracijo nezadovoljni delavci so nato zamašili okna z rumenim papirjem in tako omogočili, da so nadalje zborovali.

Da se lahko razume protisocialistična rumena francoska organizacija, je potrebno, da se pozna francosko delavstvo in razvoj delavske organizacije.

Velika revolucija je prepovedala 1796 vsako združevanje. Tudi Constituenta in celo

Code Penal iz l. 1840 označuje vsako združevanje, ki šteje nad 20 oseb, kot hudodelstvo. Šele l. 1847 je dovolila francoska vlada združevanje delodajalcem in čez dvajset let l. 1867 so šele smeli tudi francoski delavci ustanavljati društva. Popolno so pa priznali pravico delavskega združevanja šele l. 1884. Nato so ustanavljali delavci hitro sindikate in delavske borze, ki jih podpira tudi vlada. A vse te organizacije so le malo dobrega storile delavstvu. Izmed 114 francoskih delavskih borz deluje uspešno komaj 15. Dasi soc. demokratski francoski voditelji sodelujejo že leta sem pri vladi, niso skoraj nič storili za delavstvo. Pač pa so sodelovali z veliko vneto pri gonji proti redovnicam in menihom.

Seveda je ta brezdelavnost za delavske koristi marsikateremu zavednemu delavcu odprla oči. Saj so videli in se prepričali, da je soc. demokratski francoski voditelj Jaurès s svojim listom »l'Humanité« popolnoma odvisen od judovskih velikih kapitalistov, solastnikov lista. Akcionariji delavskega lista »l'Humanité« so judovski milijonarji Levy Bruhl, Levy Brans, Dreyfus in drugi krivonosni kapitalisti. S stavkami je hodilo soc. demokratsko francosko delavstvo po kostanj v žerjavico za francoske judovske špekulante.

Zato se pa ne smemo čuditi, da judovsko francosko soc. demokratsko časopisje ne kaže na prave judovske ljudske pijavke, marveč zastruplja ljudstvo s hujškanjem na kulturni boji.

Vse to je uplivalo, da so se začeli bivši soc. demokratje upirati židom in ustanovili svojo protisocialistično rumeno delavsko organizacijo. V velikem se načela rumene delavske francoske organizacije krijejo z načeli kat. del. organizacije »Association catholique« na Francoskem dasi je organizacija rumenih popolnoma neodvisna in samostojna.

Prvi kongres so imeli rumeni l. 1902. Ze takrat so imeli 317 sindikatov z 201.745 člani. Ko je prišel januarja 1904 Biétry izdajati svoj list »Le Jaune« je jako hitro poskočilo število članov rumene delavske organizacije. Na pariškem kongresu rumenih mesca marca letos je bilo zastopanih že 450 delavskih sindikatov z več kot 500.000 člani. Na tem shodu so določili sledeči program:

Delati se mora trajno in krepko za izboljšanje, ki je potrebno za fizični, intelektualni in nramni ljudski napredek. Delavstvo naj bo sodeložno dobičakar pri podjetjih. Nasprotuje se vsaki stavki, ki nima zgolj gospodarskega značaja, in če se ni poizkusilo vse, da se pridobi delodajalec za opravičene delavske zahteve. V sporazumu z delodajalcem se mora določiti raznim obrtnim in krajevnim razmeram primerni delavni čas. Boriti se mora delavstvo proti državnemu kolektivizmu. Uporabijo naj se vsa sredstva za socialni napredek in za starostno zavarovanje. Pospešuje naj se zasebna dobrodelnost. Delavec naj se državno in gospodarsko izobrazi. Zahteva se svoboda društvom, pouku in vesti in za društva pravica posesti.

Reakcija v Rusiji.

Sedanji položaj v Rusiji je kratko označen sledeče: Stavke in vstaje so popolnoma končane. Boje se, da zdaj napoči reakcija, in že poročajo o krutem postopanju kazakov s kmeti. Značilno je tudi, da prosijo odpuščanja in se kesajo uporov celo vojak bivši uporniki. Vlada je morebiti res našla pravo sredstvo, da pomiri armado, ko napoveduje skrajšanje službene dobe vojakom in mornarjem. Poročila o Rusiji sedaj soglašajo v tem, da vlada tiho v pokrajinah vzhodnega belega carja. Tudi ruski vladi neprijazno časopisje sodi, da sedanji tiho sledi reakcija!

Stavke — upori — napadi.

»Peterburška brzajavna posredovalnica« poroča, da je neutemeljeno poročilo o imenovanju vrhovnega poveljnika armadi kneza Nikolaja Nikolajeviča.

V Peterburgu so izšli 8. t. m. že vsi ruski listi. V Peterburgu so prišli več anarhistov in revolucionarjev. Našli so pri njih mnogo z močnim razstrelivom napolnjenih bomb. Zadnji pojavi peterburške stavke so izginili.

Tudi v Moskvi je popolnoma končana stavka. Le električna železnica še ne vozi popolnoma zaradi tehničnih ovir. Moskovski socialni demokrati so zelo pobiti, ker se je ponesrečila stavka.

V Juzovski so se sprli stavkajoči delavci, ki jih je 2500 v dveh skupinah, ki sta se tudi

spopadli. Ubiti sta bili 2, ranjenih pa več oseb. Dragonci so napravili zopet red.

Na neki vlak v bližini Sosnovic je bila vržena bomba. Ubila je dve ženski, težko ranila več žensk in otrok.

Finske žene, ki nosijo na svoji obleki revolucionarne znake, se jako udeležujejo revolucionarne propagande v bližini Helsingfors. Dele tudi revolverje in bodalca in pozivajo na vstajo. Vlada je ukazala, da sodi preki sod na smrt vse ženske, ki jih dobe pri revolucionarni propagandi v tavnicih.

O zadušnem kronstadskem uporu še poročajo, da so streljali uporniki pomotoma na neki uporni polk in da tudi niso streljali na neko bojno ladjo, o kateri so sodili, da drži ž njimi. Revolucionarji so spoznali svoje napake in so sklenili, da ustanove mešani odbor, ki ima nalogo, da pripravlja splošno stavko in vojaško vstajo ob istem času.

Ruska vlada je prepovedala uvoz vsakega orožja ob prusko-ruski meji razen orožja za lovce.

O armadi.

Pretekli teden so zapirali v peterburški inženirski šoli nove gojence in obiskovalce kadetnih šol. Pred prisego je izjavilo pet mladih gojencev, da nočejo prisesti.

V bolroveskem okrožju neusmileno postopajo kazaki. Strahovito so pretepali starce, otroke in mladeniče, ki niso hoteli izdati onih, ki so plenili posestva.

Neki častnik je ustrelil v kolpinskiem taborišču pri Moskvi nekega vojaka, ki ni ubogal. Ta čin je razburil čete, dokler se niso vojaki uprli in pričeli s težkimi topovi prodirati proti Moskvi, a so prodiranje zabranile zveste čete. Častnik, ki je povzročil upor, je pobegnil v Peterburg.

Uporniki polka Samu so se skesali. Ko so pomorili več častnikov so naprosili še živeče častnike, naj zopet prevzamejo poveljništvo. Uporniki so napačno razumeli ideje o osvoboditvi ruskega ljudstva. Uporniki dolže voditelje, da so brez posebnega razloga povzročili krvavo klanje.

Vlada baje namerava znižati službeno dobo pri pehoti, artiljeriji in mornarici, da pomiri vojaštvo.

Takoj po žetvi nameravajo pozvati pod orožje zopet 77.000 kazakov, da ojačijo policijo. Kazaskim rodbinam je ukazal car 5 milijonov rubljev podpore.

Stolypinovo ministrstvo.

Še 8. t. m. jutraj so splošno sodili, da odstopi Stolypin s svojim ministrstvom. Opolodne se je pa podalo k carju več ministrov, ki so jih vodili Stolypin, vojni minister in pa načelnik generalnega štaba. Stolypin je poročal carju o položaju in o ponesrečenih splošni stavki, in car je nato izjavil, da obdrži ministrstvo Stolypinovo.

V razgovoru z nekim francoskim časnikarjem je Witte jako hvalil Stolypina, njegov program in rekel, da v tem trenutku Rusija ne dobi boljšega moža, kakor je Stolypin. Jako ostro je pa govoril Witte o Durnovem.

Carjeva rodbina.

»Politična korespondenca« izjavlja, da so izmišljena vsa poročila o carjevem odstopu.

»Pall Mail Gazette« pa priobčuje izveček iz nekega pisma, ki ga je pisala carica neki svoji angleški sorodnici. Carica piše, da se boji, da pride nesreča preje, ko zapusti carjeva rodbina Rusijo. Ako pade carstvo, se namerava ruska carska rodbina naseliti na Angleškem. Odkar je bil umorjen veliki knez Sergij, živi carjeva rodbina v neprestanem strahu in zaupa le angleškim poslom. Ko je govorila nedavno carica z neko dvorno damo o pripravah za potovanje v Darmstadt, je dobila pozneje na svoji pisalni mizi listek, na katerem je bilo zapisano v ruskem jeziku: Rusije nikdar ne zapustite! — Veliki knez Vladimir je bil res odpoklican nazaj v Peterburg, še predno je došel v Meiningen.

Kongres kadetov.

Član kadetne stranke Petrovjevič je sporočil nekemu časnikarskemu poročevalcu, da se vrši meseca septembra shod stranke v Moskvi.

Truplo umorjenega voditelja kadetov Herzensteina nameravajo prepeljati v Moskvu, ko se pomire duhovi.

SHOD ČEŠKIH BOGOSLOVCEV IN DUHOVNIKOV V BUDEJEVICAH.

Dne 7. avgusta se je sestal v Budejevicah shod čeških bogoslovcev in duhovnikov. Predsedoval je kanonik Skočdopole, ki je naglašal, da se mora duhovnik ravhati vedno po potrebah časa, ne pa po duhu časa. Častni predsednik rektor dr. Vreštal je govoril o bogoslovju kot znanosti. Poročilo o socialnem delovanju duhovnika je imel vseučiliški profesor dr. Bráf, član gosposke zbornice — laik — prvi večak češki o narodno-gospodarskih vprašanjih.

Dr. Bráf je povdarjal, da je sodelovanje duhovnika v socialnih vprašanjih dandanes potrebno. Kot Čeh ne more razumeti, kako se morejo dobiti ljudje, ki hočejo tako močno organizacijo, kot je duhovstvo, izključiti od narodnega in socialnega dela. Priporoča duhovščini, naj se temeljito bavi s socialnimi vprašanji, kajti duhovnik ne sme prezirati časovnega toka. Seveda je sporno vprašanje, kako daleč se naj duhovnik spušča v svetne stvari, a v tem nas mora voditi krščansko prepričanje in v dvomljivih slučajih se naj duhovnik ravnava po predpisih svojih predstojnikov, da ne izzove konfliktov. Sociologija je danes torišče diletantov in demagogov, kakor nobena druga veda. Zato ji dr. Bráf ne zaupa, ampak priporoča temeljit pouk o narodno-gospodarskih in pravnih vprašanjih.

G. Jifi Sakuly je iz češke zgodovine dokazoval, da je katoliška vera vedno služila kulturnemu in gospodarskemu prospehu češkega naroda.

LIBERALNI BLOK V PRIHODNJI ZBORNICI.

Med voditelji nemških liberalnih strank se vrše pogajanja o združenju nemških svobodomiselnih strank. Izblebetalo je namero nemških svobodomiselnih strank litersko glasilo nemške ljudske stranke. Nove nemške ekselence Prade, Derschatta in Marchet se dobro počutijo v mehkih ministrskih sedežih. A ker vejo, da izgube po novem volilnem redu več poslancev, ki jih pribore kršč. socialisti, hočejo vzdržati svojo moč in svoj vpliv tudi v novi bodoči zbornici z velikim blokom svobodomiselnih strank, ki bi mu pripadalo, kakor računa Pradejevo glasilo, kakih 130 poslancev. V nemškem svobodomiselnem taboru se približujejo razne stranke. Na Moravskem, Gornjem Avstrijskem, Stajerskem in Koroškem so se nemške svobodomiselnne stranke že združile. Svoječasni govor kneza Auersperga, voditelja ustavovernega veleposestva v gosposki zbornici dokazuje, da tudi liberalni nemški plemiči soglašajo s skupnim nastopom svobodomiselnih strank. Vodilno dunajsko glasilo liberalcev je, ko je poročalo o knezovem govoru, takoj ponudilo plemstvu vodstvo bodoče velike liberalne stranke.

Po vseh pojavih bo združeni blok nemških svobodomiselnih strank pri volitvah v novi zbornici gotova stvar. Pomena nameravanemu bloku nikakor ne moremo odrekati. Šlo se bo v novi zbornici, da dobi vlada večino. Če pa bo nemški svobodomiseln blok v novi zbornici močnejši in bolj složen, kakor nemške nesvobodomiselnne stranke, obstoja pač nevarnost, da sestavi v zvezi s svobodomiselnimi strankami nenemških narodov svobodomiselnno večino.

CESAR V DALMACIJI IN HERCEGOVINI.

Cesar se pripelje 11. septembra v Pulj s posebnim dvornim vlakom. Pri molu »Elizabeta« sprejmejo cesarja vojaške in civilne oblasti. Cesar ogleda nato spomenik rajni cesarici Elizabeti v Valerijem parku. Popoldne se pa vkrcava vladar na cesarsko jahto »Miramar«, ki odplove nato k polni eskadri, ki bo vadila ob dalmatinskih obalah. Vaj mornarice se udeležijo, kakor znano, tudi vladar. Dne 16. septembra se pa povrne vladar v Pulj, odkoder se odpelje zvečer ob 6. uri nazaj na Dunaj. Trebinje v Hercegovini obišče cesar 13. septembra, kjer pričakujejo tudi skupnega finančnega ministra Buriana. Obisk bo trajal nekaj ur. Vladar bo bival med vajami mornarice v Dubrovniku. Vaje se bodo vršile med Dubrovnikom in Vecchio.

AVSTRIJSKI PRORAČUN.

Sredi tega meseca najbrže končajo posvetovanja ministrstev o končni sestavi proračuna. Proračun bo izkazoval višje osebne izdatke. Samo uslužbencem državnih železnic obljubljeno zvišanje cenijo na 4 milijone kron; za poštne uslužbence pa 2 milijona, za diurniste 1 milijon. Višji bodo tudi izdatki zaradi kvinkvenij učiteljskemu osebju in pa za davčno uradno osebje, kakor tudi za druge ka-

tegorije državnih nastavljenec. Zvišanje osebnih izdatkov cenijo na 8 milijonov kron. Splošno cenijo dohodke za 40 milijonov več, kakor lani, a tudi potrebščine se zvišajo približno tej vsoti. Poštne dohodke cenijo najmanj za dva in pol milijona več, kakor lani. Poljedelsko ministerstvo zahteva, da zvišajo prispevke za kulturne namene za dva milijona kron. Proračun bo izkazoval najbrže mali prebitek.

ITALIJANSKO VISOKOŠOLSKO VPRAŠANJE.

Iz Inomosta javljajo: Za dijaški shod, ki se bo vršil o italijanskem visokošolskem vprašanju, menijo italijanski tirolski listi, da Inomost kot kraj za laške visokošolce ne pride v poštev, pač pa Dunaj in Gradec. »Vsi v Gradec!« vpije neki list. V zadnjem času je bilo tam 400 italijanskih dijakov. To število je lahko zvišati na 600. Tako mnogobrojnimi dijakom, menijo laški listi, bodo gotovo izpolnili želje in zahteve.

PRIJETA AVSTRIJSKA OGLEDUHA V ITALIJI.

Italijanski finančni stražniki so prišli v bližini Afiaga dva častnika avstrijske armade, ki sta marljivo proučevala italijanske obmejne utrdbe. Italijanske oblasti trdovratno molče o prijetih avstrijskih častnikih.

30 MILIJONOV ZA DALMACIJO.

Ker so se širile po raznih listih vesti, da misli Avstrija žrtvovati ogromne svote v prospel dalmatinske ekonomije, so se dalmatinski poslanci o tem informirali. Reklo se jim je, da dobi odslej dalje Dalmacija vsako leto 3 milijone več, nego do sedaj.

SESTANEK NEMŠKEGA CESARJA Z ANGLESKIM KRALJEM.

Cesar Viljem pride 14. avgusta t. l. v Kronberg, odkoder se pelje v grad Friderikov dvorec. Angleškega kralja Edvarda pričakuje 15. t. m. zjutraj ob 1/10. Pripelje se iz Londona čez Kolin. Angleški kralj zajtrkuje v Kronbergu, nakar sledi razgovor med vladarjema. Popoldne se peljeta vladarja z avtomobilom v Saalburg. Dne 16. avgusta ob 9. uri 40 minut popoldne se odpelje Edvard v Marijine Toplice. Znano je, da sta bila angleški kralj in nemški cesar precej časa sprta. Napete so bile tudi razmere med Nemčijo in Anglijo. Sedanji napovedani sestanek obeh vladarjev pač dokazuje, da sta se oba vladarja zopet sporazumela in da so se omilile tudi nasprotstva med obema državama.

KARDINAL NAPADEN.

Rim, 9. avgusta. Včeraj dopoldne je neki Brunacci napadel kardinala Volpe, ko se je podal v palačo Propagande. Brunacci je čakal na kardinala v veži. Prišla sta kardinalu na pomoč sluga in vratar, nakar je napadnik zbežal. Brunacci je dobival od kardinala redne podpore, kar mu je pa kardinal nedavno odrekel. Zato se je hotel maščevati.

FRANCOSKI KARDINAL NADŠKOF LACOT O LOČITVI CERKVE OD DRŽAVE NA FRANCOSKEM.

Neki pariški list je priobčil razgovor nekega svojega poročevalca z bordeauxskim nadškofo kardinalom Lacot o ločitvi cerkve od države. Kardinal izjavlja, da si je list izmislil razgovor, ki je popolnoma zlagan. Nadalje izjavlja, da ni govoril z nobenim o ločitvi cerkve od države, o kateri pa izjavlja ob tej priliki sledeče: Ločitev obsoja popolnoma osebito pa, ker nasprotuje načelom zdrave teologije. Država ima dolžnost da ščiti vero. Ne papež, ne škofje in tudi duhovščina ne more priznati zakona, po katerem se kršijo brutalno pravice enega soudeleženca pri sklepanju konkordata, papeža. Zakon se vmešuje v cerkveno upravo in odkrito krade duhovščini, ker ji jemlje, kar ji je zagotovil konkordat. Sv. oče naj bi, če spozna to za potrebno, sam sestavil zakon za verska društva po določilih kanoničnega prava s pogoji, ki jih je dolžan cerkvenemu pravu in svoji osebni dostojnosti. Papež že zdaj lahko odkloni vsak tak poizkus. Papežovo stališče je popolnoma neznano celo najvišjim cerkvenim dostojanstvenikom. Tudi če se hipoteza o poizkusu verskih družb uresniči, bi mir ne trajal dolgo. Protiverska stranka je prekrepla, da bi čakala z bojem proti cerkvi z vsemi svojimi sredstvi. Prvi minister za bogočastje, ki bi mu manjkalo državniške sposobnosti, bi ubogal framasone. Katoličani morajo biti pripravljani za vsak slučaj na boj ali pravzaprav na zasledovanje.

KATOLIŠKA - KONSTITUCIONALNA STRANKA ZAPADNE RUSIJE.

Poleg katoličanov carstva poljskega imajo tudi katoličani severozapadne Rusije svoje zastopnike med bivšimi člani dume. Vilniški katoliški škof baron Rop je kot član dume združil te poslance, in osnovali so »Katoliško konstitucionalno stranko za zapadno Rusijo«, ki se je obrnila do svojih pristašev z oklicem, v katerem razvija svoj program.

Oklic pravi, naj se volilci nikar ne boje, in naj se ne razburjajo zaradi tega, da je duma razpuščena. Naj se le mirno pripravljajo za nove volive. V agrarnem vprašanju zagovarja stranka privatno posest in zahteva denarnih zavodov za kmete, ki pa morajo biti pod vodstvom ljudi, ki natančno poznajo razmere dotičnega kraja. Dalje se zahteva: Enakost prava, ureditev davkov, odprava krivic, ki jih trpi kmet, in olajšanje kredita. V verskem oziru zahteva stranka ločitev cerkve od države v tem smislu, da neha pravoslavje biti državna vera. Škof Roop zagotavlja, da v severno-zapadni Rusiji mir ne bo moten. Decembra meseca 1905 je vlada naredila veliko napako, ko je hotelo ministrstvo Durnovo z vsemi sredstvi preprečiti razvoj katoliške konstitucionalne stranke. S tem je vlada sebi

največ škodovala, ker ji je bila otežena borba proti revoluciji.

Škof Roop upa, da po splošni in enaki volilni pravici katoliška stranka zmaga po vsem katoliškem severozapadu ruskem.

PRESTOLONASLEDNIŠTO NA NIZOZEMSKEM.

Na Nizozemskem pripravljajo zakon, po katerem bi bil opravičen soproj kraljice Viljemine, princ Henrik, in njegovi agnati za naslednika sedanje kraljice. Princa Henrika nameravajo proglasiti za kralja in sovladarja.

AMERIČANI IN JAPONCI.

V razgovoru z japonskim zastopnikom v Washingtonu je naglašal zastopnik Zedinjenih držav, da je smrt 5 japonskih ribičev pri Aleutih sicer opravičena, a da najbrže izjavijo kljub temu Zedinjene države Japonski svoje obžalovanje zaradi dogodka. Prijeti Japonci bodo kmalu postavljeni pred sodišče.

BALKAN.

V Carigradu so napadli najbrže Grki bolgarskega zdravnika Nikolova. Napadalcii so streljali na zdravnika in ga nevarno ranili, po izvršenem napadu so ušli.

NEMŠKA MAROŠKA NASELBINA

je presenečena, ker se ne povrne več na svoje mesto nemški poslanik baron Rosen. Odpoklicanje Rosena razlagajo, da je popolnoma izjalovljena nemška politika v Maroku.

MIKAZO DVIGNILI.

Japoncem se je posrečilo dvigniti 12. sept. 1905 potopljeno bojno ladjo »Mikazo«. Zletela je bila v zrak vsled eksplozije in na njej je umrlo 559 ljudi. Bila je med prvimi bojnimi ladjami.

Dnevne novice.

× **Kranjsko učiteljstvo in izvrševalni odbor narodno-napredne stranke.** Prejšnja stara ljubezen se je med njima naenkrat posušila. Zadnji spopad »Učit. Tovariša« z »Narodom« je rodil zdaj malo aferico ki se bo baje izvajala v soboto v »Učit. Tovar.« na to pa tudi v seji izvrševalnega odbora narodno - napredne stranke. Na dr. Tavčarjeve notice bo »Učit. Tovariš« baje odločno odgovoril in jih »napredni« stranki par krepih bral. Učiteljstvo zahteva zdaj od odbora narodno-napredne stranke da se določno izjavi: Ali je »Sl. Narod« glasilo narodno napredne stranke ali ne! — Če je ta bil glasilo te stranke, potem ne mara imeti učiteljstvo nič več ž njo opraviti, in bo hodilo svojo pot, če je pa list le glasilo akcijonarjev, dr. Tavčar pa pisari notri tudi v imenu napredne stranke kakor zadnjič glede »Učit. Tovariša.« bodo pa tudi izvajali svoje konsekvence.

+ **Slov. katoliško dijaštvo!** Prejeli smo naslednji poziv: Hrv. kat. dijaštvo obdržavat će dne 21., 22. i 23. ov. mj. na Trsatu svoj prvi sastanak, na koji pozivlje i Vas, svojji najbližu braću. Dodjite, da vidite kod nas, česa kod Vas ne vidjeste, da vidite početak naše katoličke organizacije! Svi, koji žele prisustvovati, neka se jave na ime Iv. Butković, phil. Krk (Istra), dodav i svojui adresu. Uz bratski pozdrav! Pripravljajući odbor.

+ **GG. bogoslovci** se naj priprajo za katoliški shod pri svojih župnikih; sicer dobe vstopnice tudi pri pripravljalnem odboru (Kopitarjeve ulice 2. nad tiskarno.)

+ **»Savani« — snubijo.** Hoteli smo sicer molčati, toda terorizem »generalštaba« »Savanov« s sedežem v Kranju je tako velik, da mora zvedeti zanj tudi širša javnost. — Dne 19. julija dopoldne so dobili abiturientje kranjske gimnazije svoja zrelostna izpričevala, zvečer pa so imeli v gostilni na »bekseljnu« prijateljski večer, ki so ga hoteli preživeti sami med seboj v prijateljski slogi. A prav ta slovesni trenutek je sklenil »Savanski« štab porabiti za naskok. Ko se jih ni nihče nadejal, okrog 11. urevečer so prišli, in sicer trije, da bodo lahko pred celim svetom pričali o svoji nesmrtni blamaži. Znani »jurist« Triller je stopil najprej na »govorniški oder« ter začel snubiti za »Savo«; mož se je gotovo prej napil »korajže«, kajti vpil je nekaj o dr. Tavčarju — ki je program »Save« — toda stavka ni ustil nobenega, in kmalu se je onemogel zgrudil na stol. Nobenega »živio«-klica. Ker prvi »snubač« ni nič opravil, je nastopil drugi: »stara hiša« iz Kranja, gospod Romold. Ta je bil očitvidno »pripravljen«, kajti razen o dr. Tavčarju je vedel govoriti tudi o dr. Šusteršiču, celo zabavljati čez tega, pripovedoval je lepo »povest« o svobodomiselnosti »Save« in »Savanov«. Bil je v resnici »velik« govor, samo škoda, da so ga poslušali — prazni stoli, kajti abiturientje so vsi kakor en mož vstali in odšli iz sobe na vrt, zastopnike »Save« pa pustili same. »Snubci« so postali naenkrat divji; dočim se v Odiseji bere, da je Odisej pretepel in pobil snubce Penelopine, se v Kranju ne ravnamo po klasičnih vzgledih — tu so namreč snubci topli in bili prvega človeka, ki jim je prišel nasproti, brivca g. P—a. Kdo se pa ne bi jezil: tako lepa je »Sava«, pa niti eden izmed vseh kranjskih abiturientov se ni

hotel zagledati vanjo!! Oj, joki se. »Krvava dolina«!

+ **Zvezo slovanskih katoliških dijaških društev** so osnovali akademiki pri zadnjem zborovanju delegatov na Velehradu.

+ **Češkoslovanski bogoslovci in akademiki** so imeli 31. julija in 1. avgusta, kot smo sporočili, shod na Velehradu. Predsedoval jim je državni poslanec dr. Stojan. Najvažnejše je bilo poročilo docenta Šrámka iz Brna, velezaslužnega delavskega organizatorja, »o strujah v sedanjem socialnem življenju«. Naglašal je, da danes ne zadostuje, da se goji le socialno-karitativna smer, ampak da je treba izpolniti zahteve socialne pravičnosti.

— **Podporno društvo cerkvenikov** naznanja svojim članom, da bodo njegovi člani, ki se udeležijo katoliškega shoda imeli svoj lastni sestanek in razgovor v ponedeljek 27. t. m. ob 12. uri v dvorani »Krščansko socialne zveze« (Franciškske ulice). Žeteli je, da se tega sestanka člani kar mogoče množestveno udeležijo, ker bo razgovor jako važen.

— **Cerklje na Dolenjskem.** Vedno bolj se goji umetno petje po naših župnijah. Hvala za to gre marijanskim kongregacijam in nemurnemu trudu gospodov kaplanov, ki si s tiho delavnostjo osvajajo srca mladine. Tudi dijakom se sedaj ni treba več dolgočasiti in iskati zabav po bližnjih mestih in trgih, saj nahajajo v svojih rojstnih krajih med nekdanjimi prijatelji in znanci izvežbane pevce in pevske zборе. Pri teh z veseljem sodelujejo in se vsele da raste prosveta v njih domačiji. — V Cerkljah imamo celo tamburaško društvo in je vendarle manjša farna vas. V nedeljo pa se glasi v krasni novi farni cerkvi ubrano petje tako, da ljudje očarani poslušajo in še celo stari so vsi navdušeni.

— **Koliko je slovenskih srednješolcev.** Slovenskih gimnazijcev je bilo v pretečenem šolskem letu skupno 2656, slovenskih realcev pa 635, skupno število znaša tedaj 3291. Ta številka ne bo popolnoma natančna, a skoro gotovo je, da število slovenskih srednješolcev ne presega številke 3300.

— **Iz Medvod. (Oblastnost liberalnega Guzija.)** Odkar je odšel prejšnji postajenačelnik gosp. Romauch iz Medvod, Fr. Jarec, vulgo Guzi, ne izpusti skoro nobenega vlaka, da bi ga ne nadziral na postaji. V prejšnjih časih so Jarec, kakor njegova inteligenca ponižno sedeli na klopi pred ograjo. Tem pogostejše pa so prihajale različne neosnovane pritožbe k direkciji, katerim se je ta — kakor se zdi vsled njenega postopanja — končno udala. Danes se Guzi mogočno šopiri po peronu in si ogleda vsacega človeka od nog do glave. Ali sicer ne vemo, odkdaj ima Guzi to pravico, lahko pa sodimo, da si za vstop na peron ne kupuje peronskih listkov, kakor jih tudi ni kupoval za časa g. Romaucha. Mi svetujemo Guziju, naj prevzame službo svojega pismošoj, kakor tudi, da naj se vdnija pri direkciji, za železniškega služabnika, ki pri vlakih listke pobira. Da bo pa značaji njegove osebe še bolj uraden, se tudi lahko pože za službo občinskega beriča. Škoda je pa tudi velika, da so na postajah odpravili zvonce, tudi z zvonjenjem bi si mož lahko preganjal svoj dolg čas. — Sploh bi bilo zelo hvalevredno, zahtevati peronske listke, katerih skupiček se steka v fond za železniške vdove in sirote. Kar velja za kmeta, naj velja tudi za Guzija. Kdor hoče bahati, naj tudi plačuje. Guzi pa se bo tudi še lahko pobahal, da je on edini liberalac na Svetji in v Medvodah, ki je kaj storil v korist za javni blagor.

— **Delavsko bralno društvo** v Kamni gorici priredi na Veliki Šmaren, dne 15. avgusta 1906 veselico na vrtu g. A. pl. Kappus s sledečim vspešdom: 1. Zrinjska Frankopanka, Iv. pl. Zajc, poje moški zbor; 2. Divji lovec, narodni igrokaz s petjem v štirih dejanjih, spisal Fr. S. Finžgar. 3. Oj dekle, kaj si tak žalostno? dr. Schwab, narodna, poje moški zbor. 4. Slovan na dan! H. Volarič, poje mešan zbor. 5. Prosta zabava s petjem, pri kateri, kakor tudi pri igri, sodelujejo iz prijaznosti tamburaši iz Radovljice. V slučaju neugodnega vremena se prestavi veselica v nedeljo, na dan 19. avgusta.

— **Razpušeni zavodi postreščkov.** Dunajski magistrat je razpustil vse tri zavode postreščkov »Komissionär«, »Express«, »Stadtcourier«. 500 postreščkov je tako brez službe. Magistrat je mnenja, naj imajo postreščki samostojno koncesijo, kakor jo ima na Dunaju skupina »Der Stadträger«, dunajski magistrat bo seve gledal, da ne dobi teh koncesij preveč židov, ki so v razpuščenih zavodih postreščke le izkoriščali.

— **Telefonske pristojbine znižajo** na Ogrskem. V Avstriji bi jih radi zvišali.

— **Šolski zdravniki v Avstriji.** V naučnem ministrstvu so izdelali predpise za vpeljavo šolskih zdravnikov. Ti zdravniki bodo imeli nalogo, med letom šolsko mladino preiskati in se prepričati o njenem zdravstvenem stanju. Istotako bodo odločali ob vstopu v šolo pri učencih in učenkah, če jih treba oprostiti telovadbe, petja ali ročnih del. Šolski zdravnik bo imel od vsakega razreda 40 K honorarja. Tako bo odstranjeno mnogo bolezni, ki se vkoreninijo v šolskih letih, kakor kratkovidnost, sključenost itd.

— **Deželna razstava živine v Zagrebu.** Od 1. do 30. septembra bo trajala v Zagrebu »deželna razstava živine itd.« V tem času bo izhajal »Izložbeni vjestnik«.

— **Novo pokopališče** napravi občina Gorenja Šiška v Dravljah in sicer za vasi Gorenja Šiška, Koseze, Dravljice, Zapuže in Peržan, kjer je skupno farno pokopališče že davno za celo faro preamahno. Prav lepo je, da se

županstvo s svojim odborom potruži za to v higieničnem oziru prepotrebno stvar!

— **Nemški diplomati slovanskih poslov in naše hiše.** Deželni odbor v Gradcu je Goričarjevi Marjeti, dekli v Lačjivasi v občini Kokarje na njeno v slovenskem jeziku spisano prošnjo dovolil 50 kron nagrade za njeno 38-letno zvesto službovanje pri enem in istem gospodarju, kateri znesek se je imenovani izplačal. Obenem ji je deželni odbor poslal v nemškem jeziku tiskano diplomu; ker je bil tudi dopis na občino Kokarje samonemški, je župan vrnil deželnemu odboru dopis in diplomu z zahtevo, naj se pošlje občini dopis, a dekli Goričarjevi Marjeti diplom v slovenskem jeziku, ter je v svoji zahtevi pojasnil, da nima nemški diplom za slovenske posle in naše družine nobenega drugega pomena, nego samo zapostavljanje in žalitev slovenskega jezika in naše narodnosti. Ker je bil deželni odbor v tem času na tožbo občine Kokarje od državnega sodišča dne 3. julija t. l. obsojen, da je prelomil zakon ter se pregrešil zoper enakopravnost slovenskega jezika, ker je občini na njene slovenske dopise po nemško odgovarjal, se pač za gotovo pričakuje, da bede on od zdaj naprej pravičen našemu jeziku in naši narodnosti ter da bode izdal slovenskim poslom slovenske diplome. Ako se sploh čutimo Slovence, ne moremo nikakor dopustiti, da bi se po naših hišah razobešali diplomji v nemškem jeziku, kar bi dajalo hišam znamenje nemstva ter ljudi utrjevalo v krivi veri, da je le nemščina kaj vredna, slovensčina pa ničesar. Na nobeni slovenski hiši naj ne bude nobenega napisa, ki bi, četudi samo med štirimi stenami, kazal, da smo mi najbolj nezavedno ljudstvo v Avstriji. Hiše naše naj kažejo povsod na znotraj in na zunaj svoje pristno slovensko lice!

— **Iz Stoba pri Domžalah** se nam poroča: Odbor za veselico požarne brambe, ki bo 12. t. m., vrlo deluje. Vse potrebno je že večinoma pripravljeno. Gorenjska dekleta bodo nastopila vsa v narodnih nošah v pečal ali havbah. Za srečolov je že preskrbljenih več lepih dobikov. Na razpolago je lep senčnat vrt in tudi čolni, če bo veselila koga vožnja po jezeru. Zato vabimo goste iz Ljubljane, ki imajo tako lepo železniško zvezo, namreč ob 2. uri v Domžale in ob 9. nazaj.

— **Slovensko planinsko društvo** otvori novo planinsko kočjo na Kamniškem sedlu v nedeljo, dne 12. avgusta. Otvoritve se udeležijo tudi osrednje društvo. Koča leži ob vrhu Kamniškega sedla v najdivnejši gorski okolici; posebno krasen je razgled na jug in pa pogled po Logarski dolini. Pristop je lahek; od Kamnika od izvira Bistrice je vozna pot, od izvira Bistrice na sedlo pa vodi zložna pešpot in celo jahalna pot. Slovenski planinci, udeležite se v velikem številu otvoritve nove kočje, katera bode ena najlepših v naših planinah! Za okrepčila bo skrbnjeno. Ljubljanski turisti odhajajo z vlakom v soboto zjutraj ali ob dveh popoldne. Slavnostna otvoritev se vrši v nedeljo od 10. do 11. ure dopoldne. Po otvoritvi se prirede izleti na Brano oziroma Planjavo in Ojstrico. Tudi se lahko stopi v Logarsko dolino ali pa čez Češko kočjo na Jezersko.

— **Toča.** Dne 4. avgusta popoldne uničila je grozna toča na Kumu in Ključevci vse. Celo krompir je za letos uničen, ker se ne bo več obrastel. Revščina velika, ker je tudi lansko leto toča vzela vse.

— **Veliki romarski shod na sv. Kumu** bo letos 24., 25. in 26. avgusta.

— **Ameriške novice.** V Cumberlandu (Wyo.) je umrl v bolnici Jožef Jaklenič, doma iz vasi Gabrovce pri Metliki. — V Evelethu je ponesre il v rovu Janez Klun iz Zapuž pri Ribnici. — V Great Fallsu (Mont.) je umrl Martin Vervišar. — V La Salle je povozil vlak K. Končak a. — V South Lorainu je umrl Franc Strajnjar, doma iz Podhoste v topljski župniji. — V Calumetu se je hudo poškodoval pri razstreljavanju kamenja M. Stariha. Zdravi se v bolnici. Jurija Novaka pa so istotam zaprli radi tatvine.

— **Toča na Goriškem.** V Spodnjih Brdih je pretečeno soboto proti 6. uri pobila toča z vihro dobreše trgatve. Ubogi Brišci! Sadje je bilo pol zastoni— sedaj je vzela toča glavni pridelek: grozdje. Fižol se je posušil, češplje so pa po tleh vsled nevihte! Škoda je silno velika.

— **Kako so rastle rajfajzenovke na Moravskem.** Leta 1895 je bila na Moravskem ena sama rajfajzenovka. Koncem leta 1904 je bilo pa že čeških rajfajzenovk 336 in dve v Sleziiji. Združene so v »Ustredni jednote« v Brnu. Vseh 338 zadrug je imelo 42.169 članov, vlog 22.344.000 K, posojil 20.075.000 K, dobička 132.000 K. Njihova zveza posreduje tudi nakup gospodarskih potrebščin in je kupila za člane leta 1904 134 vagonov umetnih gnojil, 540 vagonov oglja, semena itd. Za blago je izdala 244.000 K, prejela pa 253.000 K. Enotne obrestne mere l. 1904 na Moravskem še niso mogli izpeljati. Pri posojilih je bila obrestna mera od 4:5% do 6%, pri vlogah pa od 3:5% do 5%. Najbrže so zdaj dosegli enotno obrestno mero. — Nemški rajfajzenovk je bilo ob istem času na Moravskem 244, ki so doslej še splošno močnejše od čeških in bolj enotne in imajo lastno zvezo. Obe zvezi izvršujeta revizijo.

— **Ceno usnja** so podražili avstrijsko-ogrski tovarnarji usnja.

— **Veselica v korist »Obrtniške bolniške blagajne v Idrji«.** V nedeljo 19. avgusta prirede idrijski rokodelski pomočniki in korist idrijske bolniške blagajne na vrtu gospoda Iv. Grudna v Jeličnem vrhu veselico. Na sporedu je godba, srečolov, petje in ples. Iz prijaznosti sodeluje pri veselici slavni godbeni klub »Struna« iz Idrje. Veselica se prične ob pol 4. popoldan. Vstopnina 20 v za osebo. V slučaju neugodnega vremena se ista preloži na prihodnjo nedeljo. Z ozirom na blag namen

veselice se preplačila hvalažno sprejemajo ter pričakujejo podpisani mnogobrojne udeležbe. — Idrijski rokodelski pomočniki.

— **O sprejemu gojenk v gospodinjstvo šolo c. kr. kmetijske družbe kranjske v Ljubljani.** Meseca oktobra se odpre deveti tečaj gospodinjstva šole, ki bo trajal 12 mesecev. Gojenke morajo stanovati v zavodu, ki je pod vodstvom č. gg. sester iz reda sv. Frančiška. Zavod je v posebnem posloplju poleg Marijanišča na Spodnjih Poljanah v Ljubljani. Pouk, ki je slovenski in brezplačen, zavzema poleg verouka, vzgojeslovja, zdravoslovja, ravnanja z bolniki, spisa in računstva vse one predmete, ki jih mora umeti vsaka dobra gospodinja, zlasti se pa poučuje teoretično in praktično o kuhanju, šivanju (ročnem in strojnem), pranju, likanju, živinoreji, mlekarstvu, vrtarstvu itd. Gojenke se istotako vežbajo v gospodinjstvem knjigovodstvu ter v ravnanju z bolniki in bolno živino. Gojenke, ki se žele učiti nemškega jezika, dobe v tem predmetu brezplačen pouk in priliko, da se v enem letu zadosti privaditvi nemškemu jeziku. Gojenke, ki bo sprejete v zavod, plača na mesec za hrano, stanovanje, kurjavo, razsvetljavo, perilo, t. j. sploh za vse, 30 K, ali za ves tečaj 360 K. — Vsaka gojenka mora prinesiti po možnosti naslednje obleke s seboj: Dve nedeljski obleki, tri obleke za delo, dva para čevljev, nekaj belih in barvnih jopic za ponoči, štiri barvana spodnja krila, dve beli spodnji krili, šest srajc, šest parov nogavic, 10 do 12 žepnih robcev, šest kuhinjskih predpasnikov in tri navadne predpasnike. (Predpasniki za delo se tudi preskrbe v zavodu proti plačilu.) Če ima katera več obleke, jo sme prinesiti s seboj. Deklice, ki hočejo vstopiti v gospodinjstvo šolo, morajo: 1. dovršiti že 16. leto; 2. izjemoma, v posebnega ozira vrednih slučajih se more dovoliti sprejem mlajših učenek; 3. znati čitati, pisati in računati; 4. predložiti zdravniško izpričevalo, da so zdrave; 5. predložiti obvezno pismo staršev in varuha, da plačajo vse stroške; 6. zavezati se, da bodo natančno in vestno izvrševale vsa dela, ki se jim nalože, ter da se bodo strogo ravnale po hišnem redu. Prošnje za sprejem, ki jim je priložiti šolsko in zdravniško izpričevalo ter obvezno pismo staršev, oziroma varuha, naj se pošljejo do 15. septembra t. l. glavnemu odboru c. kr. kmetijske družbe kranjske v Ljubljani. V prvi vrsti se v gospodinjstvo šolo sprejemajo deklke, ki imajo donovinsko pravico na Kranjskem; če bo pa še šoli prostora, se bodo sprejemale tudi poročnice iz drugih dežel. — Glavni odbor c. kr. kmetijske družbe kranjske. V Ljubljani, dne 31. julija 1906.

— **Močan orkan je divjal** v ponedeljek popoldne ob vznožju Gorjancev in novomeški okolici. Prišel je nanaglo, kakor blisk od severovzhoda. Nebo je bilo ves dan jasno kakor »glaša« le uro pred viharjem je blestel belasti oblak v živo rdečih in modrih barvah; na podlagi tega pojava je bilo odposlano naše vremensko poročilo z dne 6. t. m. Čudno pri temu orkanu je bilo, da je ponekod padlo veliko silne plohe, dočim drugi kraji niti kapljice dežja niso imeli. Na Gorjancih so med silnim pišem padale zmizle ledene kaplje. Posebne škode kolikor znano, orkan ni napravil. Bliskoma kakor je prišel, je tudi odšel.

— **Pogreb v Ljubljani umrle gospe Rozmanove** katere truplo so prepeljali v Novo mesto, je bil povsem sijajen, uprav kakor si ga je ta daleč naokrog kot ena najblajših plemenitih pravih krščanskih žen zaslužila. Najbolj pogrešali jo bodo sirote in reveži, za katere je imela blaga pokojnica vedno odprte roke in blagodušne srce. Bodi nam lahka zemljica vzoru slovenskih žen!

— **V Sv. Križu pri Kostanjevici** priredi mladeniška Marijina družba igro »Sanje«. Na sporedu so tudi tri pevske točke. Predstava se vrši v nedeljo 12. avgusta ob treh popoldne v župniški lopi ob vrtu.

— **Za tobačne trafikante.** Tobadni trafikanti so se že dalje časa poganjali za višje procente pri prodaji kolekov. Finančno ministrstvo je zdaj izdalo sledečo odločbo, ki stopi v veljavo s 15. avgustom t. l.: Trafikanti, ki imajo trafike in nobenega drugega obrta, dobe pri kolekih od 2 K naprej po 3 procente, pri onih pod 2 K pa 2 procenta; kdor pa ima še kak drug obrt poleg trafike, dobi pri kolekih po 2, oziroma 1 in pol procenta. Vsak drug opravičenec prodaje kolekov po 1 procent pri obeh kategorijah. Vse tiskovine, ki se tičejo prodajanja in naročanja kolekov, dobe prodajalci zastoj. Onim trafikantom, ki imajo zdaj dovoljene večje procente od gorj imenovanih, se ti procenti ne zmanjšajo.

— **»Delavsko podporno društvo« v Trstu.** V nedeljo dne 12. avgusta 1906, vršila se bo vsakoletna obletnica blagoslovljenja društvene zastave z jutranjo in popoldansko slavnostjo. Zjutraj točno ob 8. uri se bo čitala v cerkvi sv. Antona novega sv. maša pri kateri bodo peli pevci »Slovanskega pevskega društva« novo mašo H. O. Vogriča. Popoldne ob 5. uri bo velika veselica na vrtu »Narodnega doma« pri sv. Ivanu. Pri veselici sodeluje pevski zbor »Slov. pevskega društva«. Svirala bode Wagnerjeva godba. Vstopnina na veselico 40 stot. za osebo, otroci so vstopnine prosti. K obilni udeležbi vabi odbor.

— **Zopet ena žrtev Soče.** Predvčerajšnjim zvečer se je šel kopat z dvema znancema Viljem Cijan uslužbenec veleposestnika in mesarja g. Fogarja iz Gorice. Kopali so se v Soči pri Pevskem mostu. Vsi trije so bili dobri plavalci. Pripravljeni za kopanje so se najprej nekaj časa vozili v čolnu v katerem so zbijali šale in bili so v njem tako živahni, da se je čoln prekucnil vsled česar so padli vsi trije v Sočo, kar pa jih ni prav nič vznemirilo, ker so bili takorekoč vsi trije dobri plavalci. Plavati so začeli proti bregu Cianova znanca

sta kmalu priplavala na breg in tudi Cijan je bil že blizu svojega cilja, kar zgine hkratu pod vodo, ne da bi se prikazal več na površje. Prihiteli so na vpitje znanec hitro drugi ljudje, med njimi mlajši sin gospoda Fogarja, in tem se je posrečilo čez kake pol ure potegniti Ciana iz vode na kopno, a bil je že mrtev. Sodil se, da ga je zadela vSoči kap, kajti Cijan počutil se je baje ves dan neko slab.

— **Svarilo.** Parobrodno društvo »Zino«, ki ima za svojega poverjenika nekega A. Gergeta v Chiasso (Švica) in vabi ljudi v državo San Paulo v Braziliji s pripombo, da je vožnja brezplačna in bodočnost za izseljence (zlasti za kmetovalce) silno ugodna, ljudi samo vara. V ta namen je izdalo ministrstvo za notranje zadeve poziv, kjer se svari pred temi varljivimi vabilom in obljubami.

— **Tiskovna pomota.** V včerajšnji notici o poslancu Chocu stoji po tiskovni pomoti 21 namestu 24 slovenskih mandatov. Trditve Choceva se glasi, da so vsi Slovani prikrajsani po volilni reformi. Samo Slovencem gre 24 mandatov, in so jih dobili tudi toliko, ker je dr. Šusteršič to pri vladi dosegel.

— **G. Ekar.** »Mirov« urednik nam piše, da nesramna resolucija, katero je priobčil proti dr. Šusteršiču »Narod«, ni bila njegova, iz »Mira« se pa razvidi, da je on začel napadati dr. Šusteršiča, zato imamo g. Ekarja za povzročitelja nepremišljenosti na celovškem shodu.

Iz slovanskega sveta.

sl. Panslavizem Slovakov zopet straši Mažarje. Minister za notranje zadeve grof Jul. Andrássy je izvedel, da v bekeškem okraju divje razsaja panslavizem in na vprašanje tamošnjega okr. načelnika je dobil obširno poročilo. Iz tega poročila se razvidi, da glavno »panslavistično« agitacijo vodi župnik Hrdlička in pa učitelj Styk. Župnik Hrdlička baje z nobenim niti z učitelji noče drugače govoriti kakor slovaški. Učitelj Styk pa je ustanovil slovaško pevsko društvo. Minister pa je sedaj ukazal pevsko društvo razpustiti in proti Styku upeljati disciplinarno preiskavo, ker slovaško peti je — panslavizem. — Drugi slučaj panslavizma se nanaša na Levoča. Pri zadnjem romarskem potu se je tam romarjem delila slovaška molitev, v kateri se slovaško ljudstvo pozivlje, da bi vstajalo v boju za svoje pravice. To molitev razširjajo baje po celim Slovaškem. Državni pravdnik je spoznal, da molitev hujska zoper mažarstvo ter jo je ukazal zapleniti. Proti neznanemu pisatelju molitve se upelje kazenska preiskava.

sl. Češki umetnik pri papežu. Virtuozi na harfo Čeh Lev Zelenka-Lerando je bil pred kratkim sprejet od papeža v drugi privatni avdijenci. Prva avdijenca je bila 27. junija. Pri ti priliki je umetnik Piju X. poročal o svojih študijah koralnega petja in v sodobnem stanju reforme iz umetniškega stališča. Umetnik Zelenka piše sedaj obširno delo o koralnem petju in o njegovi reformi, ki bode izšlo začetkom jeseni.

sl. Nov bolgarski list. Na Bolgarskem rastejo razni listi kakor gobe po dežju. Tudi dne je začel izhajati politično-satirično-humoristični list »Taralež«, glasilo za bicanje socialnih boleznih. Izhaja vsak teden v T. Pazardžiku pod uredništvom g. Velka Iv. Dobrova, tamošnjega odvjetnika. Naročnina znaša 4 franka na leto.

sl. Nemški učenjak dr. Schwarzlose je v zadnjem času prepotoval v družbi gg. dr. Vlade Petkoviča in dr. Reznara najlepše srbske kraje ter je nabiral gradivo za javna predavanja, ki jih bo imel o Srbiji na Nemškem. Dr. Schwarzlose misli o Srbiji napisati tudi obširno knjigo.

sl. V Sofiji je umrla gospa Alice O' Mahoni v bolnišnici »Rdečega križa«. Gospa je bila soproga znanega Islandca O' Mahonija, ki ga je plemenit namen pripeljal v Bolgarijo, pomagati namreč nesrečnim Macedoncem. Truplo bodo prepeljali v domovino.

sl. Rusko-turški list v Peterburgu. Nekateri odlični Turki v Peterburgu so sklenili ustanoviti večji politični dnevnik, ki se bo tiskal v ruskem jeziku in izhajal v Peterburgu. List bo posvečen koristim muzulmanskih prebivalcev na Ruskem.

Ljubljanske novice.

lj. Presv. g. knezoški dr. Anton Bonaventura Jeglič se je vrnil danes zjutraj s potovanja. Ob 7. uri zjutraj je šel v Alojzijevišče, kjer so ravno dokončali duhovne vaje.

lj. Podmaršal pl. Chavane je bil imenovan za zagrebškega kornega poveljnika. Tem povodom se je vršil včeraj popoldne njemu na čast slavnostni banket v salonu hotela »Union«. Slavnostnega banketa se je udeležil poleg slavljenca tudi brigadir Scheuma iz Trsta, general Seibt, polkovnik Vučetič, razni polkovni poveljniki in štabni častniki. Pri banketu je svirala vojaška godba in se je podmaršal Chavane v gorkih besedah poslovil od Ljubljančanov. Novi korni poveljnik nastopi mesto v Zagrebu še tekom tega meseca.

lj. The Royal Vio ima danes bogat nov program, katerega bo kazal do prihodnjega ponedeljka. Zadnji program bode 17. t. m.

lj. Strela je udarila danes ponoči v železni kandelaber električne železnice na mestnem trgu in pretrgala kabel. Vsled tega je bil promet železnice danes zjutraj nekoliko oviran.

lj. Iz odbora »Društvene godbe Ljubljanske« se nam poroča: Častiti podporni člani in prijatelji godbe se vljudno naprošajo, vsa na odbor društva doposlana pisma s kakršnokoli vsebino zmiraj s polnimi imeni podpisavati, da se odbor v primernih slučajih v svrhu nadaljne informacije lahko obrne do dotičnih oseb.

lj. Pomota, ne lopovstvo. Včeraj ob osmi uri se je vršila v Trnovem obletna sveta maša po rajnem Mateju Vidmarju iz Črne vasi. Že pred mašo je prišla neka ženska, ki je vprašala cerkovnika, če so že šli obhajati nekega Cerarja v Črno vas. Cerkovnik je rekel na to, da ne, ker ni pač nihče tega naznanil. A ženska je na to izjavila, da čakajo pri Cerarju že od pol 6. ure zjutraj na gospoda, ki naj bi bolnika obhajal. Zatem se je dognalo, da je šel neki fant k izvoščeku Bernardu, ki pa je precej gluhi, in je fantovo naročilo po svoje razumel. Mesto da bi šel v Trnovo po obhajilo in peljal k Cerarju v Črno vas, je šel k sv. Jakubu in vozil na Ižansko cesto k črevljar-skemu mojstru Pezdirju, ki je začuden iskal bolnika, a ga seveda ni našel.

lj. Smeti zažgal je sinoči po 7. uri v jami ob Pokopaliških ulicah trgovski vajenec trg. Kavčiča. Ko je ogenj opazil čuvaj na Gradu, je obvestil prostovoljno gasilno društvo, katerega oddelek je šel takoj na lice mesta in je ogenj pogasil. Zgodila bi se bila lahko nesreča, ker so v bližini šupe.

lj. Nesreča. Predsinočnjem je neki posestnik, ki je peljal po Tržaški cesti voz mrve, raj njega padel na tla, kjer je nezavestno obležal. Konji so peljali voz naprej, mimoidoči so pa posestnika našli ležati v krvi. Rešilno društvo je težko ranjenega prepeljalo v deželno bolnišnico.

lj. Našel se je zavitek kave, kdor je izgubil, naj se oglasi v trgovini Fr. Čuden v Ljubljani.

lj. Izgubil je neke v mestu D. K., učiteljski kandidat pismo, v katerem je bil bankovec za 10 K. Pošteni najditelj naj ga odda v uredništvu »Slovenca«.

lj. Društvo kamnosekov v Ljubljani. Pravila tega društva je deželna vlada potrdila.

Razne stvari.

Nadvojvodinja Marija Valerija je povila hčerko, ne sina.

Požar v Dubrovniku. V Dubrovniku so zgoreli prostori hrvaške delavske zadruge.

Obletnico papeževega kronanja so praznovali dne 9. t. m. v Sistinski kapeli s slovesno službo božjo, ki so se je udeležili papež, v Rimu bivaajoči kardinali in škofje, diplomatje in plemstvo.

Tajnost pri telefonu. Dr. Foit je izdal vsem poštanim in brzojavnim ravnateljstvom odlok z ozirom na neko razsodbo najvišjega sodišča, katero razlagajo, da telefonski razgovor ni pripraven za zaupne razgovore. Uradništvu zato minister strogo naroča, da mora uradno osobje, uradniki in uslužbenci, strogo čuvati službeno tajnost, ako čuje slučajno kake besede pri telefonskih razgovorih.

Ženska trikrat doktor je Domitilla de Carvalho. Stara 21 let je postala doktor filozofije, pozneje matematike in astronomije, končno pa še medicine, ko je bila stara 29 let. Zdaj prakticira na kliniki. Pogaja se, da postane vsenčilska profesorica. Stara je zdaj 31 let, vitke postave, temnih oči in prijaznega obraza. Študirala je na vsenčilišču v Coimbr. Hči je priproštih kmečkih starišev.

Novo parobrodno zvezo ustanove med Odeso in New Yorkom. Prva ladja odpluje oktobra. Vozilo se bo 22 dni.

Nedeljski počitek namerava urediti ogrsko trgovinsko ministrstvo tekom štirih mesecev.

Kongres mednarodne zveze zobozdravnikov so otvorili v Curihu 8. t. m.

Spiritist Papus je zapustil Petrov Dvorec. Car ga je odpustil milostno. Moral je biti zadovoljen z njim, ker mu je dal honorar 50.000 rubljev.

Prijeli so dva francoska ogleduha, brata Gith, pri trdnjavi Strassburg, ki sta opazovala oblegovalne vaje pri trdnjavi.

Tri osebe zgorele so pri požaru tovarne špirta v berlinskem predmestju Schöneberg.

Velika tatvina. V Bordeaux so ukradli nekemu zlatarju lepoticja v vrednosti 250.000 frankov.

Dva anarhista sta došla iz Buenos Ayresa na Španjo.

Nova iznajdba za mornarico. Strojnik Michael Micheluzzi v Trstu je izumil aparat, s katerim je mogoče voziti ladjam tudi v najgostejši megli.

Avstrijski oddelek londonske razstave je do 4. avgusta obiskalo 900.000 oseb.

Požar v milanski razstavi dolže sedaj anarhiste.

Osveta z medvedji. V Parizu se je producirala z dvema medvedoma Bošnjakinja Mara Jovanović, a policaji so jo odvedli na magistrat. Mara se je tam tako razjezila, da je odvezala oba medveda, pred katerima so navzoči policijski uradniki komaj ušli skozi okna.

O utopljeni ladji »Sirio« poročajo, da je trpel kapitan na oslabeledosti hrbtnice. Na ladji se je pečal tudi s špiritizmom. Da ni vzel dopusta je vzrok amazanost družbe »Navigazione generali«, ki ne plačuje pokojnin svojim častnikom. Za ponesrečene so že nabrali 14 tisoč pezet. Nek potapljač je poročal, da je videl v ladji še 70 trohnečih mrličev. Ponesrečene ladje ne upajo rešiti, ker tiči med 2 skalami. Najbrže jo bodo morali razstreliti z dinamitom. Rešilnih del se je udeležila tudi ogrska ladja »Buda«, ki je rešila približno 100 oseb. Kapitan »Bude« trdi, da ni opazil nasilnosti in da so bili na prednjem delu ladje stoječi izseljenci sorazmerno mirni. O kapitanu »Sirio« poroča, da ni hotel zapustiti ladje in da so ga morali odstraniti s silo. Rešilna dela so trajala tri ure. Listi hvalijo pogum Avstrijca Politzerja, ki je odpasal rešilni pas, da je rešil ž njim neko ženo in otroke. Da ni vsled svojega požrtvovalnega čina utonil sam, se

ima zahvaliti ribičem, ki so ga rešili. Uradno poročajo, da pogrešajo 270 oseb, med njimi 14 mornarjev. Rešili so 522 oseb. Rimski listi trdijo, da je ponesrečil »Sirio«, ker je hotel prehiteti neko ladjo, ki je prej odplula, kakor »Sirio«.

Novo nemške oklopnice. Teža novih nemških linijskih ladij ne bo znašala samo 18.000 ton, ampak celo 19.000. Hitrost njihova bo 19—20 milj v uri. Posadka za posamezno ladjo je odredjena na 860 glav. Na vsaki bo po 28 častnikov. Vsaka oklopnica bo imela po 16 brzostrelnih topov, katerim se poveča dolžina cevi od 40 na 50 kalibrov. Vsi ti se bodo nahajali na stolpih, ki se bodo dali vrteti okrog svoje osi. Odredilo se je, da bodo nove nemške ladje v vsakem oziru presegale najboljšo angleško vojno ladjo »Dreadnought«.

Izseljevanje iz Italije. Laško je danes dežela iz katere se izseljuje največ prebivalstva. L. 1905 je znašalo število izseljencev 726.331, izmed katerih se je 447.083 izselilo v Ameriko, 279.248 v Evropo. V Avstrijo se je izselilo 44.412 Lahov.

Nemško škofijo v Bukovini hočejo imeti tamošnji Nemci. Radi tega se je pred kratkim vršil shod bukovinskih Nemcev v Serethu. V Bukovini živi 90.223 nemških katoličanov, ki so raztreseni med raznimi narodnostmi in veroizpovedanji. — Pri tem poročilu moramo nekaj omeniti. 90.000 nemških katoličanov v Bukovini zahteva lastno škofijo — 102.000 uradno naštetih in do malega pol milijona v resnici bivaajočih Čehov na Dunaju bi se zadovoljilo le z ustanovljenjem edine samostojne župnije na Dunaju — ali nemorejo je dobiti. Kakšen razloček! Na eni strani 90.000 Nemcev zahteva škofijo in na drugi strani 100.000 Čehov ne morejo dobiti samostalne župnije! Dobro je omenil pred nedavnim časom neki češki tednik, da se dunajski Čehi nahajajo v istem polžaju, v katerega je protizidarska vlada spravila katoličane na Francoskem. Na Dunaju morajo si Čehi — in to baš najbolj revni — plačati že dolgo let božjo službo, vzdrževati si duhovnike, kakor bode v kratkem tudi na Francoskem. Usoda francoskih katoličanov je vzbudila v kratkem sočutje v celem katoliškem svetu, dočim se češki katoličanov na Dunaju nihče ne spominja. Ni dvomiti, da bukovinski Nemci bodo prej dosegli svojo škofijo, nego dunajski Čehi svojo župnijo.

Srečen oče. Neki mažarski časopis poroča iz Velikega Varaždina: Tukajšnja poročnišnica je sprejela 26. maja četvorčke v svojo oskrbo. Slučaj je zelo nenavaden. Kmetu Zigi Szekely iz Ilenczaltve je porodila pred kratkim njegova žena četvorčke. Za to nepričakovano pomnožitev rodbine ubogi kmet v svoji hiši ni imel več prostora, ker mora ista razen njemu in njegovi ženi dajati stredo še 44 otrokom. Szekely je 51 let star in četrti poročen. In iz teh štirih zakonov je dobil doslej 52 otrok, od katerih so umrli štirje; po spolu je 31 dečkov in 17 deklic. Njegova zadnja žena ga je osrečila (!) vselej s četvorčki ali trojčki, enkrat celo s petorčki.

Tat obdaroval okradenega. V Stari Huti pri Krumlovu na Češkem vlomili so pred nekoliko dnevi v hišo Simandlovo tatovi ter ukradli v nji 500 kron. Ko so hišo zapuščali, vrzel je eden izmed tatov neki porabljeni papir proč. Prebivalci so papir odprli in našli v njem svoto 600 kron. Okradeni gospodar je torej dobil svoj denar nazaj in še 100 kron povrh.

Telefonska in brzojavna poročila.

ZOPET VELIKA ŠKODA V MILANSKI RAZSTAVI.

Milan, 10. avg. Nad milansko razstavo se je utrgal oblak. Škoda je velika. Mornariški paviljon je razrušen, jako je poškodovan francoski umetniški oddelek in francoski oddelek za dekorativno umetnost. Tudi belgijski paviljon je poškodovan.

IZPUŠČENA AVSTRIJSKA ČASTNIKA.

Milan, 10. avg. Avstrijska častnika, ki sta bila radi suma ogleduštva aretirana, so že izpustili. Napravila sta v civilni obleki le navaden izlet preko meje.

SLOVANSKI MORNARJI.

Reka, 10. avg. Potopljence »Siria« so reševali kapitan Tianič z Reke, poročnika Mandekić iz Kraljevice in Jedretić iz Mošenice.

SAVSKI MOST POGOREL.

Osek, 10. avgusta. Včeraj je pogorel most v Bosanskem Brodu čez Savo. Gorela so tudi petrolna skladišča. Škoda je velika.

STAVKE NA OGRSKEM.

Budimpešta, 10. avgusta. V Som-bathely stavka 500 krščansko-socialnih poljskih delavcev. V Budimpešti so prekinili dogovore s stavkujočimi mlinskim delavci. V Velikem Varaždinu so se spopadli stavkujoči delavci. Posredovalo je orožništvo.

POTOVANJE SRBSKEGA KRALJA PETRA.

Belgrad, 10. avgusta. Kralj Peter bo potoval iz Ribarske Banje po vzhodni Srbiji, princezinja Jelena pa obišče italijansko kraljico.

SRBSKI PODČASTNIKI.

Belgrad, 10. avgusta. Ni resnično poročilo, da namerava odstopiti več častnikov in da so odpustili iz srbske armade 60 podčastnikov zaradi sodelovanja proti zarotnikom.

PROTIGRŠKI POJAVI V BOLGARIJI.

Sofija, 10. avgusta. Bolgari so še vedno razburjeni na Grke. V Plovdivu je napovedan 19. t. m. vsebolgarski shod, na katerega pridejo poslanci iz vse Bolgarije. V Varni je prisililo ljudstvo načelnika, da je ukazal odpustiti iz služb vse grške uslužbence.

NEPOŠTENI ANGLEŠKI ČASTNIKI.
London, 10. avgusta. Komisija, ki je preiskala v Transvaalu poverjenosti angleških višjih častnikov v vojski z Burji, se je vrnila. Komisija je konstatirala silno površnost, vsled katere je država oškodovana za pet četrtn milijona funtov šterlingov.

LAKOTA NA JAPONSKEM.
Rim, 10. avgusta. Škof Berlicz v Hoko-datu je izdal oklic za pomoč prebivalstvu, ki trpi lakoto. Čez 700.000 ljudi na Japonskem trpi skrajno lakoto, umirajo gladi, jedo travo in korenine. Misijonarji store vse, da bi jim pomagali.

ULOM V KAZNILNICO.
Samara, 10. avg. V tukajšnji kaznil-nico, v kateri je 120 političnih kaznjencev, so vlomili revolucionarji, katere je podpirala vo-jajska straža. Revolucionarji so ubili kaznil-ničnega ravnatelja in oprostili kaznjence.

OBSODBE V RUSIJI.
Peterburg, 10. avgusta. Bivši član dume Olipkin, ki je bil pri nemirih v Kron-stadtu aretiran, je bil v nedeljo obešen.

Reval, 10. avg. V soboto proglasi so-dišče obsodbo nad uporniki ladje »Pamjat Azova«. Ker se je bati takrat upora na boj-nih ladjah pred Revalom, je brodovje dobilo povelje, da za 6 dni zapusti Reval.

KDO JE UMORIL HERZENSTEINA.
Moskva, 10. avg. Orožnika, ki je bil osumljen sokrivde pri umoru Herzensteina, so izpustili, ker so dognali, da so neznani sto-ričci pili pri njem le mleko.

ROLEPI.
Minsk, 10. avgusta. Tukajšnja filijalka severne banke javlja, da je nekdo pri njej na podlagi ponarejenega čeka vzdignil 200.000 rubljev.

Peterburg, 10. avgusta. Iz raznih krajev se poroča o napadih revolucionarjev na privatna in javna podjetja in o večjih ali manjših oropanih svotah. V raznih mestih so revolucionarji udrili v državne tiskarne in pri-silili stavce, da so stavili in tiskali viborški manifest.

NOVAČENJE V RUSIJI ODLOŽENO.
Peterburg, 10. avgusta. Novačenja so preložena od septembra na november, ker se je bati, da bi sicer kmetje se branili priti k novačenju.

ZOPET PONESREČEN PARNIK.
London, 10. avgusta. Iz Port Saida poročajo, da je utonil v Sueškem prekopu nemški parnik »Sophie Rehner«.

Rogaški „templjev vrelec“ z vinom je
izredno osvežujoč
in zdravju
koristen.

Lepo stanovanje
se odda v Zgornji Šiški.

Popraša naj se pri Jak. Matjanu (pri „kamniti mizi“) v Spodnji Šiški. 1786 (1)

Krepak deček
se sprejme takoj kot učenec v trgovini
A. Pogačnik v Cerknici. 1783 3-1

2 ključarska pomočnika
in dva učenca

se sprejmeta takoj pri
J. Rebolj & Valant
Jenkove ulice št. 16
Vodmat - Ljubljana. 1753 3-3

Hiša se da v najem
tako z gostilno,
prodajalno z me-
šanim blagom, razprodajo tobaka, dalje s
tremi sobami, kletjo, shrambo, konjskim
hlevom in vrtom. Hiša je pripravna za vsako
obrt. Na razpolago je tudi nekaj polja. —
Več se izve v upravn. »Slovenca“. 1787 2-1

OPEKARNA
se odda za več let v najem z vso pripravo, ali
se pa tudi prodá pod ugodnimi pogoji. Opekarna
je na lepem prostoru in zelo pripravna za žgalnico
(Ringofen). — Kdor jo želi vzeti v najem, oziroma
kupiti, naj se zgleda do 1. septembra pri **Antonu**
Potokar-ju, posestniku v **Račjem Selu**,
pošta Trebnje. 1589 10-7

Kavarna in restavracija.
Nova zgradba, 70 ele-
gantnih sob, lift, elek-
trična razsvetljava.

Borzna poročila.
„Kreditna banka“ v Ljubljani.
Uradni kurzi dunajske borze 9 avgusta 1906.

Kaložbeni papirji.	Denar	Blago
1/2 majeva renta	99 55	99 75
1/2 srebrna renta	98 45	99 05
1/2 avstrijska krona renta	99 60	99 80
1/2 zлата renta	117 70	117 90
1/2 ogrska krona	94 80	95 —
1/2 zлата	112 70	112 90
1/2 posojilo dežele Kranjske	99 20	100 20
1/2 posojila mesta Spiljet	100 50	101 50
1/2 Zader	99 70	100 70
1/2 bosn.-herc. žel. pos. 1902	100 35	101 30
1/2 češka dež. banka k. o.	99 60	100 30
1/2 i. o.	99 60	100 30
1/2 zast. pisma gal. d. hip. b.	100 15	101 15
1/2 pešt. kom. k. o. s 10% pr.	104 70	105 70
1/2 zast. pisma Innerst. hr.	100 —	100 10
1/2 ogr. cen. dež. br.	100 —	100 15
1/2 hip. banke	100 —	100 45
1/2 obl. ogr. lokalnih žel. d. dr.	100 —	101 —
1/2 obl. češke ind. banke	100 50	101 50
1/2 prior. Trst-Poreč lok.	99 90	—
1/2 prior. dol. žel.	99 60	—
1/2 juž. žel. kup. 1/2%	320 60	322 60
1/2 avstr. pos. za žel. p. o.	100 40	101 40

Srečke.

Srečke od 1. 1860%	220 —	225 50
1864	278 —	280 —
tizske	154 40	156 40
sem. kreditne I. emisije	289 —	296 —
II.	291 —	301 —
ogr. hip. banke	257 50	267 50
srbake á frs. 100 —	97 —	103 25
turške	161 60	163 60

Basilika

Kreditne	461 —	471 —
Inomoške	78 —	84 —
Krakovske	87 —	92 —
Ljubljanske	57 —	64 —
Avstr. rud. križa	48 75	50 75
Ogr.	29 50	31 50
Rudolfove	58 —	63 —
Salcburške	73 —	80 —
Dunajske kom.	511 —	521 —

Delnice.

Južne železnice	164 50	165 50
Državne železnice	672 25	673 25
Avstr. ogrske bančne delnice	17 6	17 85
Avstr. kreditne banke	670 50	671 50
Ogrske	809 —	810 —
Zivnostenske	242 50	243 50
Premogokop v Mostu (Brüx)	724 —	728 —
Alpinske montan	580 25	581 25
Praške žel. ind. družbe	2777 —	2778 —
Rima-Murányi	574 75	575 75
Trbovljske premog. družbe	276 —	278 —
Avstr. orožne tovr. družbe	582 —	587 —
Češke sladkorne družbe	138 —	140 —

Valute.

C. kr. cekin	11 34	11 39
20 franki	19 09	19 12
20 marke	23 46	23 54
Severci	23 94	24 02
Marke	117 275	117 475
Laški bankovci	96 45	96 60
Rublji	250 60	251 25
Dolarji	4 84	5 —

Iščem 1770 3-2
gospico (bono)
iz dobre hiše, Slovenko, katera ima
ljubezen do otrok, k 5. deklicam
v starosti od 2-9 let. Ponudbe s
spričevali, fotografijo in zahtevami
naj se vpošljejo pod
»Postfach 40, Cilli«.

Učenca
sprejme takoj v trgovino z mešanim
blagom
ADOLF PEČJAK v Toplicah,
Dolenjsko. 1649 5-4

A. TSCHINKEL na zet
priporoča vsem častitim gospodinjam svoje izvrstne nove izdelke, kakor **komplete,**
marmelade, kandirano sadje in posebno po najnovejšem načinu izdelovano
cikorijno moko v lesenih zabojčkih
En poizkus vam bo dokazal izvrstnost te domače robe. 1791 (1) Berite plakate.

Razpis.
Na c. kr. rudniški ljudski šoli za dečke v Idriji je popolniti mesti **dveh učiteljev**
in volonterja z moškimi eventualno z ženskimi učnimi močmi.
S temi učiteljskimi mesti so spojeni prejemki 4. plačilnega razreda t. j. letnih 1000 K
plače, 200 K dejalnostne doklade in 6 petletnic po 100 K ter pravica do povišbe v višji
plačilni razred za moške in temu plačilnemu razredu primerni prejemki za ženske učne
moči. Za volonterja je določena mesečna remuneracija 60 K.
Prosilci naj vložijo svoje prošnje z dokazilom sposobnosti za definitivnega učitelja
in z zdravstvenim izpričevalom predpisanim službenim potom najpozneje do 31. avg. t. l.
pri c. kr. rudniškem ravnateljstvu v Idriji.
C. kr. rudniško ravnateljstvo v Idriji,
dné 8. avgusta 1906.
1782

Zahvala.

Ob bridki izgubi našega iskreno ljubljenega, nepozabnega in nenadomestljivega
soproga, oziroma očeta in brata, gospoda

JOSIPA KLUNA
trgovca, posestnika, tovarnarja, župana, načelnika
posojilnice i. t. d.

nam je od vseh strani došlo toliko iskrenih dokazov sožalja, ki so nam bili v teh žalostnih
dneh v veliko uteho, da se čutimo dolžni, izrekati za vse te ljubeznive pojave sočutja
najvdanejšo zahvalo.

Osobito zahvaljamo vse mnogobrojne spremljevalce dragega pokojnika na poslednji
poti, zlasti slavni občinski zastop ribniški, slavno gasilno društvo, slavno zastopstvo poso-
jilnice in čč. gg. duhovščino, gg. pevce za ganljive žalostinke, g. dr. Schiffrerja za vso njegovo
nesebično požrtvovalnost in za globokočutni nagrobni govor. — Presrečna hvala vsem
cenjenim pokojnikovim prijateljem in znancem, vsem darovalcem prekrasnih vencev, dalje
vsem gg. županom za številno udeležbo ob pogrebu, izkratka: vsem in vsakemu, zlasti iz
Ribniške doline, ki je spremljal pokojnika na poslednji poti ali kakorkoli lajšal našo boleost,
bodi izrečena prav iz dna srca najiskrenejša zahvala.

V Ribnici, 8. avgusta 1906.
1781

Rodovina Klun.

Hôtel BALKAN, Trst.
Kavarna in restavracija.
Kopelji.
Cene zmerne.
Počkaj & Kögl.

Štajerske novice.

Š Posebni vlak na katoliški shod v Ljubljano vozi v nedeljo 26. avgusta t. l. ob 4. uri zjutraj iz Maribora in pride v Ljubljano ob 7 uri 9 minut. Natančni vozniki red za vsako postajo se bode udeležencem poslal z voznim listkom. Cene v Ljubljano, Otoče in nazaj so: Iz Maribora 10.20 K, Hoče 10 K, Fram 9.60 K, Pragersko 9.20 K, Slov. Bistrica 8.80 K, Poljčane 8.60 K, Ponikva 8 K, Grobelno 7.20 K, Št. Jurij 7.20 K, Štore 6.50 K, Celje 6.50 K, Laško 6.20 K, Rimske toplice 6.20 K, Zidan most 5 K, Hrastnik 5 K, Trbovlje 5 K. V torek 28. avgusta t. l. ob 4 uri 20 minut zjutraj vozi posebni vlak iz Ljubljane v Postojno, da si udeleženci kat. shoda lahko ogledajo Postojnsko jamo. Iz Postojne nazaj vozi ob 9 uri 18 minut predpoldan in pride v Ljubljano ob 10. uri 40 minut predpoldan. Voznina iz Ljubljane in nazaj znaša III. razred 3 K 20 v in II. razred 5 K. Vozni listki za vožnjo iz Ljubljane in Otoče, kakor tudi za izlet v Postojno se dobijo edino pri župniku Martin Medved, pošta Laporje. Da bo mogoče posebna vlaka prirediti, je potrebno da se vsaj 450 udeležencev oglasi in tudi voznino vplača do 17. avgusta župniku M. Medvedu v Laporju in sicer za oba vlaka. Kdor želi videti Postojnsko jamo, naj še dodane 3.20 K. Prosim č. č. gg. duhovnike da razglasijo cene in dobrohotno prevzamejo naročanje listkov. — Oglasi brez vposlane voznine se ne upoštevajo. Takaj na agitacijo!

Š St. Ilj v Slovenskih Goricah. Dan 5. avgusta je bil za nas šentiljske Slovence velepomemben, da, prekrasen dan, ko je triumfalno slovenska narodna zavest. Kdo bi si bil upal misliti dan poprej, ko je livalo kot iz skaf, da bode drugo jutro zasijalo nad slovenskim šentiljem čisto zlato solnce. A vendar je že kaj zarano nas pozdravilo vedro nebo, in ko je prikukalo svetlo solnce na z zastavami okrašeni šentilji — že smo se radovale. — Cel dan so prihajale velike množice zavednega ljudstva ter nestrpnih pričakovalce pričetka veselice. Slavnostni prostor je bil kaj lep okrašen. Občinstva je bilo na veselici nad 3000. Zastopana so bila skoraj vsa spodnjašajerska društva. Najbolj je pri celej slavnosti imporal prelepi in navdušeni sprejem »Celjskega Sokola« oziroma drugih društev in slavnih gostov, ki so se pripeljali z vlakom. Na kolodvoru je goste pozdravil vrli župan cirberški g. Hauč, na slavnostnem prostoru pa župan šentiljski g. Thaler. Odzdravljali so Sokoli. Za zabavo je skrbela andraževska godba in razni pevski zbori. Š posebnim zanimanjem pa je občinstvo sledilo telovadbi »Sokolov«. Narodne gospe in mladenke šentiljske pa so v šotorih skrbele, da so gostje okušali kuhinjsko prakso vrlih šentiljskih Slovencev. — Sploh je bila cela slavnost velikanske važnosti za narodno probujanje naroda, takega nepričakovanega veselja in navdušenja še ni bilo v Št. Ilji kot 5. avgusta. Vlada je tudi vzoren mir in red, zastoj je slava vlada poslala tako množico orožnikov. Dan 5. avgusta bode zapisan z zlatimi črkami v zgodovini šentiljskih Slovencev.

Š Dijecezanska sinoda v Mariboru se je začela v ponedeljek dne 6. t. m. Posvetovanj, ki se vrše v navzočnosti prevz. knezoškofa, dr. Mihaela Napotnika, se vdeležuje nad 200 duhovnov. O nemški kulturi Mariborcev pričajo podli napadi, kojim so bili izpostavljeni vdeležniki, ko so svojega nadpastirja spremili iz stolnice na zborovališče, v cerkev sv. Alojzija. — Na predvečer otvoritve smode je prevzvišeni knezoškof otvoril razstavo cerkvenih priprav. Stolni in mestni župnik, č. g. Fran Moravec, je poročal o društvu vednega čiščenja, ki letos obstoja že 2. leto. Iz poročila posnamemo, da je imelo društvo do sedaj 23.750 članov, od kojih jih je zadnje leto pristopilo 469. Prispevki minolega leta znašajo 6285 K 96 v, za katere se je nabavilo vse polno cerkvenih priprav in mašnega perila.

Š Iz Velenja se nam piše: Drž. posl. deželosodni nadsvetnik g. dr. J. Voušek je sklical za dne 15. avgusta ob 2. uri popoldan politično zborovanje v Velenje. Prostor na vrtu g. Ježovnika. Govoril bode o volilni reformi z ozirom na Slovence.

Š Mariborske občinske volitve. Kakor smo že poročali, hočejo mariborski Nemci takoj razpisati nadomestne volitve za občinski zastop, čeravno se imajo že v jeseni vršiti splošne volitve. Teh se pa nacionalci boje in bodo pri nadomestnih volitvah poskušali svojo moč ter se pripravili, da bodo znali pri splošnih volitvah goljufati. Strah jih je pred soc. demokrati, ki jim bodo skoraj gotovo ugrabili tretji razred. Da je to naše pričeanje, ki smo ga že pred tednom izrazili, pravo, kaže zadnja seja mariborskega občinskega zastopa, ko so soglasno odklonili pošteni predlog dr. Malija, naj vsi odborniki takoj svoje mandate odlože, da ne bo treba dvojnih volitev dopolnilnih in splošnih. Onemogli mogotci se hočejo na svoja nasilstva pošteno napraviti.

Š Grozovit umor pri Marijinem Celju. Minoli ponedeljek popoldne okoli 4. ure je šla 36letna deklica Eva Weber z desetletno Leopoldino Schnabl iz cerkve v Mitterbachu proti žagi v Anenbergu. Na samem ju je srečal 17-letni železniški delavec Jurij Bicanič, doma iz Tabora (okraj Otočac na Hrvaškem). Bil je precej vinjen, ker je prišel ravno iz gostilne od popivanja. Zagledavši Weber ji je zaklical »He« ter jo hotel objeti. Ta ga je pahnila od sebe. V tem trenutku pa je Bicanič prijel Weber okoli pasu in jo po dolgem prizadevanju spravil na tla. Ker je dekla začela klicati na pomoč, je potegnil napadača nož, si prerezal grlo in še zabodel v prsa. Ko se mu Weber

sedaj ni mogla več braniti, jo je v svoji pohotnosti še posilil. Mala spremljevalka njena, Schnabl, ki je ta grozodejstva gledala, je potem zbežala in klicala ljudi na pomoč. Ti so prišli, a Bicanič je že zbežal. Kmalu je došel na lice mesta tudi orožnik iz Marijinega Celja, ki je našel Weber še živo. Uboga žrtva živinskega pohoteža je klečala in prosila z rokami orožnika pomoči. Govoriti seveda ni več mogla, ker je imela grlo prerezano, pač pa je orožniku pokazala smer, kamor je Bicanič zbežal. Orožnik je takoj začel hudodelca zasledovati in se mu je v kratkem posrečilo ga izslediti. Ko ga je pripeljal na kraj hudodelstva, je Weber že ležala mrtva v veliki krvavi luži. Bila je jako pridna, pobožna in značajna ženska. Morilca so izročili sodišču.

Š Na Seniku smo imeli dne 4. t. m. požar, ki je vpepelil dva poslopja. Goreti je začelo pri Antonu Kokl, nato je zgorelo poslopje Julijane Obrn. Oba sta bila zavarovana. Pri Koklu so bili otroci sami doma, zato se ne ve, kako je ogenj nastal.

Š Zlato mašo bo obhajal dne 15. t. m. č. g. Jožef Sket, rojen v Št. Petru na Medvedovem selu blizu Slatine dne 9. maja leta 1820, v mašnika posvečen 27. julija 1856, v svoji rojstni domači župni cerkvi. Sedaj je špirtual v Lapp im Walde.

Š Slovensko sokolsko društvo se snuje v Gradcu.

Š Velika veselica v Velenju. Velenjski Slovenci prirede na praznik v sredo dne 15. avgusta v prostorih g. Ježovnika veliko ljudsko veselico v korist družbi sv. Cirila in Metoda s prijaznim sodelovanjem narodne godbe in čitalniškega pevskega zbora v Šoštanj ter dijaškega tamburaškega zbora. Spored je zelo zanimiv. — Vsthnina 40 vinarjev.

Š Porotnemu sodišču v Mariboru bo v prihodnjem tretjem zasedanju predsedoval predsednik okrožnega sodišča Ludovik Perko. Nadomestovala ga bosta deželosodna svetnika Anton Morocutti in Viktor Verderber.

Š Razpisano važno mesto je pri celjskem državnem pravdnstvu. Po imenovanju dra. pl. Kočevarja ima biti zasedeno mesto državnopravnega substituta. Čeprav je po uradni statistiki celjsko sodno okrožje po 95 odstotkov slovensko, so vsi konceptni in manipulativni uradniki pri državnem pravdnstvu Nemci. Kje so štajerska politična društva? Kje poslanci?!

Š Trbovlje. Umrl č. g. Juri Šumer je bil rojen 22. aprila 1878, v Trbovljah. Po končanih študijah v Mariboru je bil lansko leto posvečen v mašnika. Kapelanoval je pri Sv. Martinu v Rožni dolini in nekaj dni v Starem trgu. V sled bolehalosti je dobil s prvim junijem dopusta eno leto. Blizu dva meseca je bival v Trbovljah, ko pa se je bolezen hujšala, je šel iskat zdravlja k usmiljenec v Gradec, a je tam 1. avgusta na sušici umrl. Prepeljali so ga v Trbovlje in tu je bil v nedeljo popoldan pokopan. Dolski župnik č. g. Anton Vetrnik, ki je imel slavnostni govor na njegovi novi sv. maši, mu je ravno ob obletnici primicije govoril tudi slovo. Velika množica vernih ga je spremlja k počitku, h kateremu je lani legla njegova mati, predlanskim pa oče. N. v m. p.!

Š Kaj je Nemčurjem vse že izzivanje? V Ptuj, kjer zahaja skoraj izključno le slovensko ljudstvo v cerkve, dočim se jih Nemčurji pridno izogibljajo, imajo nekatere cerkvene napise dvojezične, večina pa jih je samonemških. Ti dvojezični napisi so v notranjščini cerkve, a vendar si upajo Nemčurji trditi, da je ta dvojezičnost že izzivanje. Tako piše zadnja »Marburgerca« iz Ptuj! No, poštenjakovič »Štajerc«, kaj praviš k temu? Ali je res izzivanje, če sme slovenski kmet vsaj v cerkvi brati slovenski nadpis? Vemo, da odgovora ne dobimo.

Š Bik ušel. V Mariboru je minoli torek zvečer ušel bik iz Wurzerjevega hleva. Odtrgal se je od jasl, razbil vrata, prišel na cesto ter dirjal po mestu. Ljudstvo je bežalo pred divjo živaljo, tako da se ni zgodila posebna nesreča. Zaletel se je pač v oddelek domov se vračajočih kaznjencev in dva podrl na tla, a poškodoval ni nikogar. Potem je zbežal iz mesta v okolico.

Š Utonil je pri kopanju v Savi dne 3. t. m. delavec kemične tovarne v Hrastniku, Anton Bartol. Star je bil šele 19 let. Šel se je sam kopat in je zabredel v globino. Ker ni znal plavati, so ga valovi odnesli.

Š Lep sodni uradnik je adjunkt v Sevnici. Tisti večer, ko so otroci nemške šole pod vodstvom pijanih starih napadli s kamenjem slovensko družbo v Simončičevi gostilni, je ta nemški adjunkt tako razgrajal po trgu, da ga je morala politična oblast obsoditi na 20 kron globe. In tak človek, ki se v svoji nemški podivjanosti tako surovo vede, naj vodi preiskave zaradi napadov, ki so se tisti večer vršili? No, mislimo, da bo sodna uprava gospodu adjunktju dopovedala, da nismo na Turškem, pa tudi na Gornjem Štajerskem se ne!

Š Jezik pregrizla si je pekova soproga gospa Kugler v Mariboru. Ko je šla namreč zadnje sredo po Gosposki ulici, ji je priletela s hiše št. 2 na glavo z vso silo strešna opeka, ki jo je zunaj hudo poškodovala. Udarec je prišel ravno ob trenutku, ko je imela jezik med zobmi in je bil tako močan, da si je jezik pregrizla. Opeko je vrgel po neprevidnosti neki delavec, ki je streho prekrival.

Koroške novice.

k Nemški »Sulferein« in uradniki. Kot člane Slovence zatirajočega nemškega Sulfereina v Velikovu navajamo sledeče č. kr. uradnike: Fr. Berdnik, vodja zemljiške knjige,

slovenskih starišev sin iz Štajerske, Alf. Kapun, bivši »Triglavan«, predstojnik č. kr. okr. sodišča, Lesnag Ad., davkar, Knötnner Aleksander, d. kontrolor, Hable Ad., sedaj v Beljaku, d. asistent, Schlauf J., okr. zdravnik, Haider J. vpok. okr. narednik, Ungeretog, naddavkar, Kaus J. d. oficijal, Rabič J. notar in Schumy V. slov. potovalni učitelj. Da so zraven vsi učitelji, to je umevno, saj jim njih nadzornik J. Juvan da najlepši vzgled, toda naravnost čudno se nam zdi, kako more sicer pridna in vzgledna gospa Ana Klebel, soproga č. kr. okrajnega glavarja podpirati brezversko in protislovensko društvo! Pač najbrže ne ve zakaj se gre.

k Knez in škof dr. J. Kahn je zapustil svoje letno bivališče na Blatnici in se podal v svoje letni grad »Pöckenstein« pri Mejreču.

k Političen shod se vrši prihodnjo nedeljo, dne 12. t. m. v Dobu pri Pliberku. Govori dež. poslanec g. Fr. Grafenauer.

k Razpisana je župnija Podkloster do dne 20. septembra. Patron je gosposka v Podklostru.

k Inštalacija novega šentlenartskega mestnega župnika Jan. Unterlugauerja, bivšega meščanskega veroučitelja v Celovcu, je bila zadnje nedeljo, dne 5. t. m. Umestil ga je marijanski ravnatelj mil. g. Ferd. Wappis.

k Direktni brzovlak Dunaj-Trst bo vozil po novi progi mimo Celovca. Tako je sporočilo železniško ravnateljstvo celovškemu mestnemu svetu.

k Toča je pobila v Št. Urhu pri Djekšah in v okolici Trga, kjer je povzročila mnogo škode.

Književnost in umetnost.

* Zbornik civilnopravnih zakonov. Današnjemu listu je priložen prospekt »Zbornika civilnopravnih zakonov« in manjše knjige slične vsebine. Iz prvih 30 pol prve knjige, ki so nam bili na vpogled, pristavljamo, da je gradivo jako obsežno in vsestransko. V sodnem pravniku obsegajo določila o pristojnostnih mejah med raznimi oblastmi nad tri drobno tiskane pole. Posamezni oddelki so: bogoslužje, cerkev in duhovniška vprašanja, ceste, davščine, domovinstvo, drvarščina, Kras in njegovo pogozdovanje, gasilstvo, lov, stvo, škoda po njem in divjačini, obveznosti občin in proti njim, plemstvo, poljska okvara, pošta, privilegiji in patenti, mezne pogodbe, razlastitve, ribištvo, šolstvo, vinarstvo, uradništvo, ustanove, vedopravne stvari, vojaštvo, zdravstvo in zavarovanje, zemljiška bremena, njih razdelba in zložitve, železništvo in živinarstvo. V dodatkih so prevedena prvič na slovensko vsa določila o državnem sodišču in velik del o konzularnih sodiščih. Pri uvodnem zakoniku k civilnopravnemu redu so vpleteni zakoni in ukazi o finančni prokuraturi, o delavskih zaznamovalnicah proti nezgodam in o bolniških blagajnah, o borznih in drugih razsodiščih, o hranščinah in potnihi sodnih organov, o prisežnih obličnostih itd. — Civilnemu pravdnemu delu so vpletena podrobna določila o sodnih pisarnicah, o pravici ubogih, z dotičnimi obrazci in enako. Že iz dosedaj natiskanih pol lahko sklepamo, da se »Zborniku« ne bode sramovati enakim delom v drugih jezikih, da so pa oddelki, ki se tičejo slovenskega in jugoslovanskega ozemlja, sestavljeni gotovo še temeljiteje. Tvarina, zbrana v drugi knjižici, govori sama, kako jo potrebujemo v našem gospodarskem in političnem življenju. Cena knjigam je imenovati primerno nizka.

* Rudolf Springer: Grundlagen und Entwicklungsziele der österreichisch-ungarischen Monarchie. Politische Studie über den Zusammenbruch der Privilegienparlamente und die Wahlreform in beiden Staaten, über die Reichsdeide und ihre Zukunft. Wien und Leipzig. Franz Deuticke 1906. Str. I—VIII + 248. Zanimiva knjiga! Pisatelj dr. Karl Renner, ki se skriva za psevdonomom Rudolf Springer, je že napisal več političnih knjig: Staat und Nation 1899, Staat und Parlament 1901, Der Kampf der österreichischen Nationen um den Staat 1902, Mehrheits- oder Volksvertretung 1904, Die Krise des Dualismus 1906. Plodovit mož! Svoje sestavke priobčuje najprej po listih in revijah, potem jih zbere. Tako je nastala tudi ta knjiga. Pisatelj je po svetovnem naziranju ideološki evolucionist, v politiki odločen demokrat. Slog ima lahek, jase, brez tirad, vendar često prijetno gorak. Zato ga z zanimanjem bereš tudi tam, kjer se ne zlažaš z njim. Objektivni namen in pomen katoliške cerkve mu je — modernemu svobodomiselnemu — popolnoma tuj; zato se peča s cerkvijo s svojega stališa samo kot s faktorjem, ki se mora računati z njim. Odtod izvira mnogo njegovih blodnih trditvev. V narodnostnem oziru je objektivni; lep je njegov dokaz, kako malo uspešni so nasilni državni raznarodovalni poizkusi.

O bodočnosti Avstrije je trdno preverjen. Vse hujše krize smo baje že prestali. Avstrija ima svojo državno idejo; izprva jo je združila potreba obrambe krščanskih narodov proti Islamu. Dr. Gruđen je v »Obzorniku« l. 1904 jasno dokazal ravno to misel. Bachova germanizacija in Beustov dualizem sta dve usodni zmoti v razvoju avstrijske državne ideje. Stoletno vzajemno življenje je ustvarilo v Avstriji skupnost gospodarskih in kulturnih interesov. Žal, da so doslej vladali to in onstran Litve le privilegirani sloji. Padec političnih privilegijev je prvi pogoj, da se na zdravi podlagi pokaže naravna vzajemnost avstrijskih narodov. Pot k temu je pa potem avtonomija kolikor je mogoče narodno enovitih okrožij; v mešanih okrožjih mora biti zagotovljeno verstvo narodnih manjšin. Po-

samna narodna okrožja skrbje za ljudsko in srednje šolstvo; vsa okrožja ene narodnosti kjerkoli so v državi, tvorijo eno celoto, ki ima v narodnem oziru, zlasti glede na visoke šole, samostojno odločitev. Sredstva za to naj dobivajo iz osebnega davka, ki ga imajo pravico nalagati. Potemtakem naj se torej najprej izvrši načelo narodne avtonomije; potem bo prostora za uspešno delovanje zakonodajnih zborov. Narodno zedinjena okrožja bi imela vsako svoje zastopstvo in svojo vlado; ravno tako teritorialna okrožja (dežele), ki naj se primerno urede. Slovenscem n. pr. prepušča teritorij od Drave doli, razen soške doline zavoljo zveze z morjem. Nad vsemi temi zveznimi državami pa naj bi bil centralni državni zbor, kamor naj bi pošiljale narodne in pokrajinske vlade svoje zastopnike, katerim bi se pridružili od ljudstva po narodnih in teritorialnih okrožjih na najširši demokratski podlagi voljeni poslanci. Enoto države bi kronal vladar. Zakonodajni zbori bi imeli potemtakem tudi vso upravo v rokah. To je ob kratkem vsebina Springerjeve knjige. V zgodovinskih podatkih, ki jih spretno in večje uporabljajo, se pozna njegova obširna izobrazba. Ne odrekamo mu logike, sempatia tudi duhovitosti, najmanj pa dobrega namena. Knjigo bodo radi brali in prav bi bilo, ko bi nekaj optimistiškega idealizma zanesla v naša suha, vsled brezuspešnih javnih bojev otrpela srca.

Dr. J.

Književna poročila.

Dr. med. Boissarie, Die grossen Heilungen von Lourdes. Volksausgabe, 4 K 80 v.

Erjavec, Domače in tuje živali v podobah, I. Čveteronoge živali, 2 K, II. Ptice 2 K, — Kocijančič, Kristusovo življenje in smrt v premišljenjih in molitvah, 2 zvezka 8 K, — Kres, poučen in znanstven list, VI. letnik 1886, 4 krone, — Stöger-Smuc, Nebeška krona ali premišljevanje o nebesih, 1 K 20 v, — Pirnat, Jurij baron Vega, slovenski junak in učenjak. Življenjepis 40 v, — Šusteršič, Katekizem za katoliške šole v Združenih državah ameriških, 80 v, — Slemenik, Križem sveta, zgodovinska povest, 60 v, — Venite adoremus! Družba vednega čiščenja presvetege Rešnjega Telesa, vezano 2 K, — Medved, V Marijinem Celju, zgodovinske in potopisne črtice, 70 v, — Stolni dekan dr. Ivan Križanič, 30 v, — Velčki, Črtice iz slovenske zgodovine, I. Stari Slovani, 30 v, — Kukovec, Uvod v narodno gospodarstvo, 1 K, — Križanič, Monsignore Fran Kosar, 60 v, Zidanšek, Jeruzalemsko romanje, 80 v, — Kovačič, Aničij Boetij in njegovo modroslovje, 1 K, — Gabere, Gospodarske izkušnje, sadjerejske, zlasti vinogradniške, 30 v, — Bele, Temelj za blagostanje kmeta, navodilo kako naj kmet za svoje rastline zbira hrano itd., 40 v, — Venec svetih pesmi za očitno in domačo službo božjo, vezano 1 K 50 v, Vesel, Psalmi, 2 K, — Pevec, Živnoredja in mlekarstvo, navodilo zadružniškom slovenskih mlekar, 1 K, — Mahnič, Dvanajst večerov, pogovori doktorja Junia z mladim prijateljem, 1 K 40 v, — Kragelj, Kateheze I. 0 v, — Prostin (Fran Vilhar) Pesmi, 40 v, — Vilharjeve igre, VI. zvezek, Poštena deklica, Šaloigra v i. dejanju, 25 v, — Macun, Kratek pregled slovenske literature za dodanimi riečnikom za Slovence, 40 v, — Listki, pripovedno berilo, IV. zvezek, Lepi dnevi itd., — VI. zv. Kazen itd., — po 50 v, — Bleiweis, dr. Janez, Slovenske glediščne igre, IV. Pesniakova, Svitoslav Zajček, Vesela igra (6 oseb), 25 v, — Bratina, V znamenju mira, povest 30 v, — Črnošolec Mladi gozdar, izviren roman, 50 v, — Kragelj, Ilijada, povest slovenski mladini, 1 K 40 v, — Ausec, Proti alkoholu brez dvoma, I. zv., 20 v.

Katoliška bukvarna v Ljubljani.

Darovi.

Za »Družbo sv. Cirila in Metoda« je poslal g. Viljem Zirkelbach učitelj, Podbrezje p. Krani, 2 K, — G. Val. Štangl, Šmihel pri Pliberku nabral 24 K 10 v.

Meteorološko poročilo.

Višina n. morjem 306 2 m, srednji zračni tlak 736.0 mm

	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm	Temperatura po Celziju	Vetrovi	Nebo	Padavina v 24 urah v mm
9	9. sveč.	732.7	20.2	sl. svzh.	obl.	
10	7. jut.	732.6	18.1	sl. jug	"	9.2
	2. pop.	732.1	23.3	sr. svzh.	"	

Srednja včerašnja temp. 21.4°, norm. 19.3°.

Lokali

primerni za pisarno ali prodajalno za vsako trgovino ali obrt, oddajo se takoj v Selenburgovih ulicah št. 3. Več se izve v trgovini Dragotina Hribarja v isti hiši. 1751 3—3

Učenec

koji ima veselje do trgovine se sprejme pri G. Budkovič-u v Boh. Bistrici. 1767 2—2

Naznanilo!

Slavnemu občinstvu in vsem svojim cenjenim naročnikom uljudno naznanjam, da sem s 1. avgustom preselil svojo

mizarsko delavnico

z Erjavčeve ceste št. 9
v Bohoričeve ulice 3 (Vodmat).

Se uljudno priporočam za nadaljna vele. naročila, zagotavljajoč solidno delo in nizke cene. 1717 5-3

S spoštovanjem

AL. TRINK, mizarski mojster
Bohoričeve ulice št. 3, Vodmat.

„Andropogon“

(Iznajditelj P. Herrmann, Zg. Poljskava.)

Je najboljša, vsa pričakovanja prekašajoča sredstvo za rast las, katero ni nikako sleparstvo ampak skozi leta z nenavadnimi uspehi izkušena in z jamčeno neškodljiva tekočina, ki za- brani izpadanje las in odstrani prahaje.

Značilno je, da se pri pravilni rabi že čez 4 do 5 tednov opazi močna rast las, kakor tudi brade, in imajo novo zrasli lasje pri osivelih zopet svojo nekdanjo naravno barvo. — Mnogošte- vilna priznanja. Cena steklenice 3 krone. Dobi se v vseh mestih in večjih krajih dežele.

Preprodajalec popust!

Glavna zaloga in razpošiljatev v Ljubljani pri gosp. **VASO PETRIČIČ-u.**

V zalogi imajo tudi gg. U. pl. Trnkoczy in Anton Kanc v Ljubljani, M. Rant v Kranju, in lekarna „Pri angelju“ v Novem mestu. 873 52-16

Vintgar

restavracija Jos. Žumer

se priporoča častitim gostom, letovičarjem, ob šolskih izletih, in sploh izletnikom.

Z naravnim vinom, svežim pivom, okusnimi toplimi in mrzlimi jedili.

Za zabavo je **pijanino.**

Na razpolago lastni vozovi in konji.

Večji obedi naj se izvolijo pravočasno naznaniti. 1031 15

Zdravilišče Toplice

na Kranjskem, dol. žel. postaja Straža-Toplice.

Akratorvrec 38° C. Voda za pijačo in kopanje. Izredno uspešno proti trganju, revmi, ischias, nevralgiji, kožnim in ženskim boleznim. Velike kopelji, separirana kopališča in močvirna kopališča. Bogato urejene sobe za tuje, igralne in družabne sobe. Zdravo podnebje. Gozdov bogata okolica. Dobro in cene restavracije. Sezona od 1. maja do 1. oktobra. Prospekte in pojasnila daje brezplačno.

912 8-8

Zdraviliška uprava.

Odda se takoj pod jako ugodnimi pogoji lokal za 1721 6

prodajalno na Jesenicah,

v hiši, kjer obstoji ta obrt že nad 25 let. Leži tik kolodvorskega skladišča in železnice. Zraven je tudi **stanovanje** in **skladišča.**

Več se izve pri lastniku **Ivanu Ferjanu na Jesenicah**, Gorenjsko.

Vsem, ki se čutijo utrujene in bedne,

ali so nervozni in brez energije, dá „Sanatogen“ nov življenjski pogum in novo moč. Siljano potrdilo nad 3000 profesorjev in zdravnikov. Dobi se v lekarnah in drožerijah. Brošure razpošilja franco in zastoj Bauer & Co., Berlin S. W 48 in glavno zastopstvo C. Brady, Dunaj, I.

1705 5-2

Priložnostni nakup

za moderne

moške klobuke

v vseh barvah po 1745 5

8, 10 in 12 gld. tucač

Angleško skladišče oblek

O. Bernatović,

Ljubljana, Mestni trg 5.

Kupim

koleselj ali lahko kočijo

za enega konja po primerni ceni. **Pavel Sedej, Javornik, Gorenjsko.** 1768 3-3

949 30 se dobé le pri

SINGER Ko.

akc. družba za šivalne stroje

LJUBLJANA, Sv. Petra cesta.

Svarimo s tem najnujnejše svoje odjemalce pred šivalnimi stroji, ki jih ponujajo drugi trgovci pod imenom „izvirne Singerce“. Ker mi svojih strojev nikdar ne oddajamo takim trgovcem, obstoje taki „izvirni Singerjevi stroji“ k večjemu iz starih rabljenih, iz tretje roke dobljenih šivalnih strojev, za katere ne moremo niti prevzeti takega poročila, niti doposlati posamnih delov.

Naznanilo!

Usojam si svojim častitim prejšnjim naročnikom in slavnemu občinstvu najuljudneje naznaniti, da sem zopet **otvoril** svojo

zalogo piva v Metelkovih ulicah št. 19.

Prodajalo se bode: **uležanec, marčno in dvojno marčno pivo v sodčkih** po 1/8, 1/4 in 1/2 hektolitra, kakor tudi **marčno in dvojno marčno pivo v zabojih** po 25 steklenic.

Za častita naročila se priporoča

Julij Staré,

posestnik v letu 1818 ustanovljene pivovarne v Mengšu.

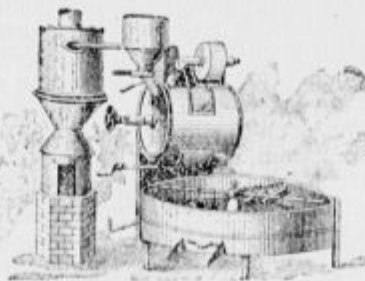
1701 10-9

Karel Planinšek

prva ljubljanska veležgalnica za kavo z elektriškim obratom ter specialna trgovina za kavo in čaj v Ljubljani

samo na **Dunajski cesti**, nasproti kavarne „Evropa“ (postajališče cestne železnice)

priporoča vsak dan na stroj sveže žgano kavo; najfinejše vrste in preizkušene zmesi po najnižjih cenah. Po pošti razpošiljam vsak dan.

Globin

je najboljša in najfinejša čistilo za čevlje.

1567 II a 3-2

Edini izdelovatelj: Fritz Fuchs jun., Lipsko.

Gimnazijski konvikt

benediktinskega samostana v Št. Pavlu

v lepi, zdravi legi v lavantinski dolini na Koroškem. 1312 8-7

Javna popolna gimnazija

in zasebni pripravljalni tečaj. Prospekte razpošilja na zahtevo samostansko predstojništvo. Sprejmo se tudi dečki-pevci proti stipendiji ali brezplačni hrani.

Šolske sestre v Trstu, via P. Besenghi 6.

Učilišče in vzgojevališče za deklice.

1421 19

Temeljit pouk po učnem načrtu za osem-razredne ljudske šole na Primorskem. Letna plača 450 K. — Hiša z vrtom, lep in zdrav kraj, krasen razgled na morje, kopalnica. Sprejemajo se tudi deklice v oskrbo čez dan. Pouk v slovenskem, nemškem, italijanskem, francoskem in angleškem jeziku; v godbi: glasovir, gosli, citre, petje; v ženskih ročnih delih, v risanju in slikanju.

3391 196

„Ljubljanska kreditna banka v Ljubljani“

Podružnica v **CELOVCU.**

Kupuje in prodaja

vse vrste rent, sastavnih pisem, prioritet, komunalnih obligacij, srečk, delnic, valut, novcev in deviz.

Promete izdaja k vsakemu žrebanju.

Akcijski kapital K 2.000.000.—.

Zamenjava in ekskomptuje

izšebane vrednostne papirje in vnovčuje sapale kupone.

Vinkuluje in devinkuluje vojaške ženitninske kavelje.

33 Ekskompt in inkasso menic. 333

Rezervni zaklad K 200.000.—.

Daje predjume na vrednostne papirje.

Zavaruje srečke proti kurzal izgubi.

333 Borna naročila. 333

Podružnica v **SPLJETU.**

Denarne vloge sprejema

v tekočem računu ali na vložne knjižice proti ugodnim obrestim. Vložni denar obrestuje od dne vloge do dne vzlaga.

Promet s čeki in nakaznicami.